

ÅRSRAPPORT 2019
**PARTNERSKABER
FOR STYRKET
DEMOKRATI**

DIPD

DANSK INSTITUT FOR PARTIER OG DEMOKRATI

DIPD Årsrapport 2019

Visionen for Dansk Institut for Partier og Demokrati er at fremme udviklingen af velfungerende demokratiske politiske partier, flerpartisystemer og andre institutioner som centrale elementer i en demokratisk kultur i udvalgte udviklingslande.

Redaktion

Martin Rosenkilde Pedersen
Rasmus Lindboe
Med bidrag fra de danske politiske partier
Lisbeth Pilegaard (ansvarshavende redaktør)

Udgiver

Dansk Institut for Partier og Demokrati (DIPD)
Jemtelandsgade 1
2300 København S
Danmark

Telefon: +45 38402800
Mail: dipd@dipd.dk
Hjemmeside: www.dipd.dk

Foto

Forsidefoto og foto på side 23, Jorge Mejia Peralta
Foto side 17: Shutterstock
Andre foto med tilladelse fra Bent Nicolajsen, The Danish Liberal Democracy Programme, og Rolf Aagaard-Svendsen, Det Konservative Folkeparti, eller fra DIPD's fotodatabase.

Layout

Adman Kommunikation

DIPD Copyright

Alt indhold i denne udgivelse er omfattet af copyright. Kontakt Dansk Institut for Partier og Demokrati med henblik på tilladelse til at genoptrykke eller bruge dele af indholdet.

Følg os

[@DIPDtweets](https://twitter.com/DIPDtweets)

facebook.com/dipd.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

⇒ Forord – Vi hjælper demokratier, der er under pres	4
⇒ Resumé	6
⇒ Global oversigt	8
⇒ Årets personer 2019	10
⇒ Her arbejder vi	12
⇒ DYPD's tematiske fokusområder	29
⇒ Kvinders repræsentation	30
⇒ Unges repræsentation	32
⇒ Partiernes interne beslutningsprocedurer, udvikling af politikker og kommunikation med borgere og vælgere	34
⇒ Den politiske dialog og samarbejde mellem partier i et flerpartisystem	36
⇒ Økonomisk overblik	38
⇒ Bestyrelsen	39

VI HJÆLPER DEMOKRATIER, DER ER UNDER PRES

I DIPD var 2019 et år med mange forandringer og nye begyndelser – det samme gælder for mange af vores samarbejdspartnere. I flere af de lande, hvor vi og vores partnere arbejder, har både præsident- og parlamentsvalg tydeligt vist, at demokratiet stadig har svære vilkår. Vi kæmper stadig med grundlæggende udfordringer, og der er fortsat mange forhindringer, som skal overvindes. Andre steder har valgene givet håb og styrket de politiske partier, der kæmper for demokratiske forandringer og forbedringer. Og på de hjemlige breddegrader fik Danmark en ny regering, ligesom DIPD også kunne byde en ny ledelse velkommen.

“Something is rotten in the state of Denmark”, lyder det klassiske udsagn i Hamlet. “Something is rotten in the state of democracy”, kunne Shakespeare have skrevet i dag.

Også i 2019 blev demokratiet presset tilbage i en række lande, og nogle steder blev der indført udemokratiske styreformer. Den kendsgerning er veldokumenteret af flere tænketanke og forskningsinstitutioner, og ses tydeligt i mange af de 18 lande, hvor DIPD’s partnere og de danske politiske partier arbejder. I mange lande mister befolkningen tillid til de politiske partier og autoritære regimer vinder terræn i alle verdensdele. DIPD’s indsats skal ses i dette globale perspektiv.

Sammen med de danske politiske partier tilbyder vi støtte og opbakning i kampen for demokratiet. Vores indsats bygger på mangeårige partnerskaber. Flere

af vores samarbejdspartnere kæmper imod autoritære regimer, andre forsøger at gøre sig gældende i mere veludviklede demokratier. Nogle blev oprindeligt grundlagt som frihedsbevægelser for et halvt århundrede siden, mens atter andre udspringer af en akut situation og et akut behov her og nu. Alle kæmper de for en fri og mere demokratisk fremtid – det er det, de har til fælles.

I første halvdel af 2019 gik man til valgurnerne i Ukraine, Filippinerne, Malawi og Sydafrika, enten ved præsident- eller parlamentsvalg. Til trods for dalende opbakning fik ANC, den tidligere frihedsbevægelse, konsolideret sin dominerende position i sydafrikansk politik. Det er sket under ledelse af Sydafrikas præsident Cyril Ramaphosa. Det ledende oppositionsparti, Democratic Alliance, led samtidig et mindre tilbageskridt. Midtvejsvalgene i Filippinerne viste også stor opbakning til den siddende og

” Sammen med de danske politiske partier tilbyder vi støtte og opbakning i kampen for demokratiet. Vores indsats bygger på mangeårige partnerskaber.

” *Behovet for at støtte de kræfter, der er villige til at kæmpe for demokratiet har ikke været mere akut nødvendigt siden de dramatiske politiske omvæltninger i forbindelse med Berlinmurens fald.*

kontroversielle præsident Rodrigo Duerte. Oppositionen i Filippinerne har vanskeligt ved at opnå gennemslagskraft.

I Ukraine så vi en anden historie udfolde sig. Her slog den tidligere komiker Volodymyr Zelensky den siddende præsident Petro Poroshenko. Det førte til en ny og overraskende begyndelse for Ukraine. Noget tilsvarende skete i maj i Malawi. Først blev den siddende præsident Peter Mutharika genvalgt i maj måned. Men et langstrakt retsligt efterspil førte til, at Malawis forfatningsdomstol annullerede valget, fordi det ikke var gennemført korrekt. En ny valgdato blev sat til midten af 2020. Senere på året blev Bolivia kastet ud på det dybe vand, da præsidenten gennem mange år, Evo Morales, blev tvunget til at træde tilbage på grund af anklager om valgsvindel og Jeanine Áñez tog magten under kontroversielle omstændigheder.

Endelig fik Danmark også ny regering, dog under mindre dramatiske omstændigheder. Socialdemo-

kratiet, støttet af Det Radikale Venstre og partier til venstre for midten, vandt over den Venstre-ledede regering. Mette Frederiksen blev dermed Danmarks anden kvindelige statsminister. Valget medførte et skifte i ledelsen af DIPD. Den tidligere formand, Mogens Jensen, blev udnævnt til Minister for fødevarer, fiskeri, ligestilling og minister for nordisk samarbejde. Mogens Jensens partifælle, Kasper Sand Kjær, afløste ham som ny formand. Kasper Sand er tidligere formand for DUF. Valgresultatet betød også, at DIPD-direktør Rasmus Helveg Petersen kom i Folketinget, og i november 2019 blev han afløst af Lisbeth Pilegaard, der tiltrådte som ny direktør, efter at Mathias Parsbæk Skibdal havde fungeret som konstitueret direktør i den mellemliggende periode. Med den nye ledelse på plads, ser vi i DIPD frem til det kommende samarbejde med vores partnere. Behovet for at støtte de kræfter, der er villige til at kæmpe for demokratiet har ikke været mere akut nødvendigt siden de dramatiske politiske omvæltninger i forbindelse med Berlinmurens fald. DIPD og de danske partier er klar til at yde hjælp og støtte.

*Lisbeth Pilegaard,
direktør*

*Kasper Sand Kjær,
formand for bestyrelsen*

RESUMÉ

På Ungdomsøen uden for København slog de danske politiske partier sig sammen og tog imod en gruppe af unge politikere fra partnerlandene. Her deltog de i politiske debatter og udveksling af knowhow.

Når vi ser tilbage på 2019, kan vi se en række større begivenheder og resultater, som er opnået takket være vores samarbejdspartnere og de politiske partier i Danmark. I marts måned introducerede Kenya en helt ny politisk festival, et folkemøde med henblik på at styrke og konsolidere dialogen mellem de forskellige partier i landet. Begivenheden er beskrevet mere detaljeret på side 37 af direktøren for Kenyas *Centre for Multiparty Democracy*. Den politiske festival var stærkt inspireret af folkemødet på Bornholm, hvor de politiske partier sammen med DIPD var værter for en delegation af samarbejdspartnere. Ved Folkemødet optrådte repræsentanter for vores partnere ikke alene

som observatører. De var aktivt engageret i diverse paneldebatter om alt lige fra klimaforandringer til ligestilling.

Ved Folkemødet, der har omkring 100.000 besøgende, var DIPD blandt de første der optrådte på den nye internationale scene, hvor der blev afholdt tre dages debatter og events om demokrati.

2019 bød også på et nyt kursus i konfliktløsning og politisk dialog. Vi havde skræddersyet indholdet i samarbejde med de politiske partier i Danmark, og kurset illustrerede tydeligt styrken ved netop det, vi er stolte af i DIPD: En tilgang, der bygger på stærke alliancer med partierne i Folketinget. Kurset blev

Statsminister Mette Frederiksen i samtale med Frankline Mukwanja fra Centre for Multiparty Democracy under Folkemødet. Et nyt politisk initiativ. The People Dialogue Festival i Kenya er den første pendant til det danske folkemøde.

gennemført i Myanmar for vores asiatiske partnere og i Tanzania sammen med vores afrikanske partnere. Denne tilgang, hvor vi arbejder hånd i hånd med et bredt udsnit af politiske partier i Folketinget, resulterede også i en "boot camp" med 80 deltagere fra mange forskellige lande. De var alle ankommet denne sommer til Ungdomsøen ved København for at søge og dele inspiration, viden og nye ideer. Her mødtes danske ungdomspolitikere med ligesindede fra mange andre lande.

Når vi ser på omfanget af de aktiviteter, DIPD har været engageret i, så er det samlede antal lande uændret. Vi har gradvist nedskaleret vores aktiviteter

De danske partier var værter for en politisk ungdomslejr. I den forbindelse deltog unge fra hele verden i Ungdommens Folkemøde i København.

Både i Asien og Tanzania blev der afholdt kurser i konfliktløsning og politisk dialog. Det er de politiske partier i Danmark, der sammen med deres partnere, står bag undervisningen. På billedet taler nogle af deltagerne sammen i en af pauserne.

i enkelte lande som Malawi og Bolivia samtidig med, at vi har igangsat nye projekter i Palæstina, Tyrkiet og Georgien.

Tematisk fokus

Vi har inddelt vores aktiviteter i fire forskellige programområder:

- Kvinders repræsentation
- Unges repræsentation
- Partiernes interne beslutningsprocedurer, udvikling af politikker og kommunikation med borgere og vælgere
- Den politiske dialog og samarbejde mellem partier i et flerpartisystem

DIPD arbejder for strukturer, der skal sikre en større inklusion af kvinder i politiske partier. Vores arbejde bidrager til en række redskaber og indsatser, der gør det muligt for kvinder at overvinde forhindringer for politisk deltagelse og repræsentation. Mange DIPD-projekter har styrket unges deltagelse og repræsentation via mentorordninger, fortalervirksomhed og reformer af den måde, politiske partier er organiseret på. Vores arbejde for mere inkluderende politiske partier fokuserer ofte på større deltagelse af de lokale afdelinger, når de politiske udspil skal udformes. Denne tilgang skal sikre en større grad af fællesskab og ejerskab omkring den vedtagne politik. De politiske udspil tilpasses lokale

forhold og spænder over en lang række temaer som eksempelvis sundhed og uddannelse. DIPD arbejder for at styrke proces og dialog mellem de forskellige partier. Det handler bl.a. om at forbedre samarbejdsrelationerne i forhold til vigtige lovgivningsmæssige og forfatningsmæssige spørgsmål. Vores projekter fører til, at de politiske partier mødes og taler sammen, og de resulterer i større deltagelse af kvinder og unge. Midlerne til DIPD stammer fra den udviklingsbistand, der afsættes på finansloven. I 2019 udgjorde det samlede budget 27 millioner kr., som videreføres til DIPD via Udenrigsministeriet.

GLOBAL OVERSIGT

De politiske partier og DIPD har været aktive i 18 lande i løbet af 2019. Dette kort giver et overblik over de lande, hvor DIPD og de politiske partier arbejder.

NICARAGUA

Kapacitetsopbygning, sociale bevægelser i opposition til Ortega-regimet

COLUMBIA

Fremme fred og sociale reformer i samarbejde med den sociale bevægelse Marcha Patriótica

A Socialdemokratiet

B Radikale Venstre

C Det Konservative Folkeparti

SF Socialistisk Folkeparti

V Venstre

Ø Enhedslisten

A Alternativet

TYRKIET

Partnerskab med oppositionspartiet, det kurdiske *People's Democratic Party*, for at støtte genopbygningen af demokratiet.

GEORGIEN

Identificere partnerskaber, der kan bidrage til at styrke flerpartidemokratiet.

NEPAL DIPD

Rodfæste en solid forståelse for demokrati gennem træning af unge politikere.

BHUTAN DIPD

Konsolidere befolkningens forståelse af demokrati igennem dialog med de politiske partier og ved at fremme kvinders deltagelse.

BURKINA FASO DIPD

Socialdemokratiet arbejder sammen med regeringspartiet MPP for at fremme kvinder i politik og udvikle socialdemokratisk politik. DIPD arbejder med 14 partier i parlamentet for at fremme den politiske dialog.

PALÆSTINA

Opbygge en stærk, fælles platform til ungdomsafdelingerne hos 3 venstreorienterede partier.

MYANMAR DIPD

Arbejde tæt sammen med valgkommissionen for at sikre frie og retfærdige valg og for at få unge, kvinder og minoriteter aktive i politik.

ØSTAFRIKA

Etablere en stærk alliance af grønne partier i Østafrika (Burundi, Kenya, Rwanda og Uganda) for at bekæmpe klimaforandringer.

GHANA DIPD

Fremme demokrati ved at styrke partierne på lokalt niveau og skabe muligheder for, at danske partier kan samarbejde direkte med deres søsterpartier på regionalt og lokalt niveau.

KENYA DIPD

Arbejde med Centre for Multiparty Democracy Kenya med et fokus på unge og dialog imellem politiske partier.

ASIEN

Udveksle progressive ideer og inkluderende politiske udspil, og gentænke den asiatiske velfærdsmodel (særligt i Filippinerne, Myanmar og Nepal).

TANZANIA

Samarbejde med det største oppositionsparti, CHADEMA, for at opbygge et ægte flerpartidemokrati, inklusive et særligt undervisningsprogram for kvinder og unge.

SYDAFRIKA

Udveksling af politisk knowhow mellem Venstre og Democratic Alliance. Det sker under overskriften "Klar til at regere lokalt".

SWAZILAND

Styrke SWADEPA-partiet for at lede landet i retning af et flerpartidemokrati.

ÅRETS PERSONER 2019

Arbejdet for at fremme demokrati er som en rose – smuk, men tornet. Mange af de mennesker, der er en del af vores partnerskaber, arbejder under meget udfordrende betingelser. Nogle bliver ligefrem fængslet eller truet på livet. Vi har bedt vores partnere og de politiske partier i Danmark om at udpege enkelte af de mennesker, som fortjener en særlig anerkendelse for det, de har opnået eller for de ekstraordinære trængsler, de har været igennem i 2019.

ANNE MARIE BIHIRABAKE, BURUNDI

Eftersom kampen for miljøet handler om meget mere end et enkelt land, rummer *Eastern Africa Greens Federation (EAGF)* en hel række lande. Anne Marie Bihirabake er den første kvindelige leder af organisationen. Et af de resultater, hun har opnået, er at få EAGF godkendt juridisk. Hendes visdom og tålmodighed har vist sig at være uundværlig i det vellykkede arbejde med at fremme og holde sammen på en organisation, der arbejder i et politisk set vanskeligt territorium.

REKHA PARIYAR, NEPAL

Rekha Pariyar er kåret som den bedste kvindelige debattør i Nepal, og hun er samtidig selve personificeringen af en ung dynamisk politiker. Hun kommer fra Dalit, der er en meget dårligt stillet kaste i Nepal. Til trods for, at oddsene entydigt er imod unge kvinder fra denne kaste af "urørlige", har hun nedbrudt de kulturelle barrierer, og i oktober 2019 modtog hun *International Youth Award* fra en indisk ungdomsorganisation som en anerkendelse af hende lederskab og frivillige arbejde på socialområdet.

ASTA LAXMI SHAKYA, NEPAL

Den øverste kvindelige leder for det regerende kommunistparti i Nepal har igennem mange år været en indædt forkæmper for demokrati. Særligt i hendes eget parti har Anne Marie Bihirabake været kompromisløs i sin stræben efter en reform af de demokratiske strukturer. Hun har netværket på tværs af partier – hovedsagelig med afsæt fra den platform, som *Joint Mechanism for Political Party Support (JOMPOS)* har opbygget. På den måde har hun udbredt sine ideer og tanker om demokrati inden for og uden for Nepal.

SAI NYUNT LWIN, MYANMAR

Asien er kendt for store politiske skikkelser dedikeret til fred og politisk dialog, og det gælder i høj grad også for Sai Nyunt Lwin. Han er blandt grundlæggerne af *Shan Nationalities League for Democracy (SNLD)* - et af de store partier i Myanmar. Igennem årene har partiet konsekvent udfordret militærjuntaen med Sai Nyunt Lwin som en nøgleperson uden for kameraernes søgelys.

GILBERT OUEDRAOGO, BURKINA FASO

Terrorismen spreder sig i Burkina Faso, og derfor kan politisk aktivisme i disse år være livsfarligt. Til trods for denne risiko er Gilbert Ouedraogo fortsat med at arbejde for fred og politisk dialog. Det har han gjort fra sin platform som leder af partiet ADF-RDA og som formand for *DIPD-support of Multiparty Dialogue Committee* i Burkina Faso. Han har også været vigtig i forhold til at sikre støtte - fra både præsidenten og parlamentet - til dialog mellem partierne.

AMAYA COPPENS, NICARAGUA

I et land, der er arret af demokratiske tilbageskridt, har Amaya Coppens personlige engagement i demokratibevægelsen kostet dyrt. Regeringen opfattede hendes karismatiske og frygtløse protester som en trussel, og hun har været fængslet, anklaget for terrorisme, anbragt i isolation og udsat for tortur. I juni fik hun amnesti, selvom hun faktisk protesterede imod den beslutning ved at gå i sultestrejke. I november blev hun arresteret igen, da hun hjalp mødre, der var forsamlet i en kirke, med deres protest imod politiske fængslinger. Hun blev løsladt i december og fortsætter sin kamp for demokratiet.

JA KAUNG, MYANMAR

Ja Kaung tllhører *Kachin State People's Party (KSPP)* og er blandt dem, der har grundlagt KSPP's ungdomsafdeling. Hun deltog i Ungdommens Folkemøde i Danmark i 2019. På det tidspunkt var hun 22 år gammel. Efter besøget i Danmark engagerede hun sig fuldt ud i at udvikle KSPP's ungdomsafdeling og talte på de unges vegne i beslutningsprocesserne. Hun brugte de redskaber, hun havde lært På Ungdommens Folkemøde til at få de unges stemme tydeligere frem og til at omstrukturere pengeindsamlingen og den måde, man rekrutterer unge. Hun er også aktivt engageret i en række andre af DIPD's programmer. Hendes drøm er at blive valgt ind i parlamentet i den nærmeste fremtid.

JULIUS GABRIEL MWITA, TANZANIA

Julius Gabriel Mwita er et af den slags unge mennesker, som intet parti kan ignorere. Han har været en energisk og inspirerende generalsekretær af ungdomsfløjen hos CHADEMA, det primære oppositionsparti. Men i 2019 var han nødt til at træde tilbage på grund af partiets rotationsprincip. Han overtog dog med det samme tøjlerne for partiets ekstremt innovative talentakademi. Det siger sig selv, at han stiller op som kandidat ved det kommende parlamentsvalg.

ELIZABETH CHULU, MALAWI

Bare fordi du er lidt genert, så forhindrer det dig ikke i at føre politiske kampagner for fuld udblæsning. Elizabeth Chulu har været en del af det EU-støttede trænings- og mentorprogram, hvor unge kvinder undervises i at føre politisk kampagne. Under et besøg til Danmark mødte hun de danske ungdomspolitikere og udvekslede erfaringer med unge kommunalbestyrelsesmedlemmer. Hun sagde ikke så meget, men tog mentale noter. Ved afslutningen af besøget, udfærdigede hun en handlingsplan baseret på det, hun havde lært. Hun besluttede sig for at målrette sin egen kampagne imod unge mennesker i hendes område. Efter en hård og dynamisk kampagne blev hun valgt ind som kommunalbestyrelsesmedlem i Dowa District i maj 2019.

ZAHRA RASHID, KENYA

At være en kvindelig kandidat for et oppositionsparti i et af de urolige områder i Kenya er et udtryk for Zahra Rashids forbløffende dedikation til arbejdet med at fremme den politiske dialog. I 2019, repræsenterede hun sit parti, *The Economic Freedom Party*, under undervisningen i konfliktløsning, og hun blev valgt ind i bestyrelsen for *Kenyan Centre for Multiparty Democracy*.

HER ARBEJDER VI

ASIEN

Socialdemokratiet

Socialdemokratiet i Danmark indgår i et partnerskab med *The Network for Social Democracy* (SocDem) i Asien. Formålet er at styrke SocDem Asia ved at opbygge og løbende udvikle en tænkning og måde at gøre tingene på, som har et socialt og demokratisk afsæt. På den måde opbygges et alternativ til den eksisterende og dominerende tilstand, hvor samfund og politik er præget af enten det elitære og ekskluderende eller det meget populistiske. SocDem Asia favner bredt, og rummer mange forskellige politiske perspektiver. Situationen kan være meget forskellig fra land til land. Flere af de 13 lande i det regionale netværk i Syd- og Sydøstasien er udsat for demokratiske tilbageskridt og alvorlige krænkelse af menneskerettighederne.

Medlemmerne af SocDem Asia og det danske socialdemokrati har haft mulighed for at dele erfaringer og ideer, særligt i forhold til sundheds- og uddannelsesområdet og når det gælder en inkluderende, fællesskabsorienteret måde at udvikle politiske initiativer. Dette samarbejde har fundet sted under et overordnet tema, der handler om at gentænke den asiatiske velfærdsmodel. I tre af medlemslandene fokuseres der, på en inkluderende måde, på at udvikle politiske initiativer. På den måde sikres det, at arbejdet i netværket har et nationalt afsæt. Henholdsvis implementering af generelle og gratis sundhedsydelser, sundhed blandt gravide og gratis adgang til kvalificeret undervisning blev udpeget som landsdækkende fokusområder. På

den baggrund blev der efterfølgende, i 2019, stillet specialiseret konsulenthjælp til rådighed i de pågældende medlemslande. Det blev gjort for at sikre en inkluderende tilgang – både i forhold til den geografiske fordeling blandt medlemslande og partier og i forhold til forskellige sektorområder, inklusive ungdomsorganisationer, almene organisationer, eksperter på sundheds- og uddannelsesområdet, fagforeninger og organisationer for studerende, partiledere, tidligere ministre og lokale ledere. Alt sammen med henblik på at udvikle bedre politiske initiativer og samtidig sikre ejerskab og støtte.

I slutningen af 2019 blev der afholdt en regional konference i Jakarta om, hvordan man bedst kan udvikle politiske udspil på en inkluderende måde. Repræsentanter fra 80 lande og parlamentsmedlemmer fra SocDem Asia og Socialdemokratiet i Danmark delte her deres erfaringer og forskellige måder at angribe tingene på. Både i forhold til at udvikle politiske udspil, når man er i opposition og når man sidder med regeringsmagten. Viden og erfaringer fra konferencen skal senere anvendes til at udvikle et modul om inkluderende politikudvikling, så en bredere skare blandt medlemslandene kan få gavn af denne knowhow. Det sker samtidig med, at de enkelte lande udformer større politiske udspil. De forskellige indsats koordineres, inklusive en regional oversigt over forskellige velfærdsudspil i regionen med særligt fokus på sundhed, uddannelse og økonomi. Alt dette bidrager til frugtbare diskussioner og overvejel-

ser i bestræbelserne på at opbygge stærke og socialt afbalancerede velfærdssystemer i regionen. Konferencen kulminerede med, at deltagerne lancerede *SocDem Asia Parliamentarians' Caucus* (politisk møderække) i det indonesiske parlament med Jakarta Deklarationen - *Putting People's Participation and Welfare First, Our Commitment to Progressive Policy*.

Erklæringen beskriver, hvordan de forskellige partier, politikere og parlamentsmedlemmer lover at arbejde for socialt retfærdige velfærdspolitikker i deres respektive lande. Der er fokus på fem grundspil: Større adgang til billige sundhedsydelser af høj kvalitet, uddannelse på højt niveau, arbejde til alle, socialt retfærdig skattepolitik og bæredygtig og socialt retfærdig byudvikling. Lanceringen af *The Parliamentarians' Caucus* og Jakarta Deklarationen udgør en hovedhjørnesten i indsatsen for at gentænke den asiatiske velfærdsmodel.

BHUTAN DIPD

Socialistisk Folkeparti og DIPD

I 2019 fortsatte Bhutan sin vej mod et fuldt demokrati. Efter de kom til magten i 2018 fortsatte *the Druk Nyamrup Tshogpa (DNT) party* som en stabil regering med *Druk Phuensum Tshokpa (DPT)* som opposition og to andre partier, der fortsat ikke er valgt ind i parlamentet. DIPD begyndte at arbejde i Bhutan i 2011, tre år efter, at det nye demokrati var indført. I dag støtter vi tre partnerorganisationer. SF er engageret i en række aktiviteter i landet.

I 2019 havde hver af partnerorganisationerne flere bemærkelsesværdige aktiviteter: *Bhutan Network for Empowering Women (BNEW)* havde et stort fokus på videreuddannelse af kvinder, der er valgt ind i parlamentet eller lokale lovgivende forsamlinger/kommuner. De to kategorier af kvinder har haft deres pladser siden henholdsvis 2016 og 2018, og begge grupper fik tilbudt videreuddannelse for at forbedre deres viden og kundskaber. En ny runde af lokalvalg er planlagt til efteråret 2020, og BNEW arbejder på at få endnu flere kvinder til at stille op som kandidater. Mobilisering, rekruttering og træning finder sted i et forsøg på at forøge antallet af kvinder i de lokale forsamlinger fra det nuværende niveau på 11 %.

Etableringen af *Bhutan Women Parliamentary Caucus*, hvor BNEW fungerer som sekretariat, er yderligere et resultat, der er opnået. Der er kun én kvindelig minister, og hun blev valgt som formand.

Nyskabelsen kom som et resultat af en række bestræbelser over de seneste år, bl.a. tre landsdækkende konferencer om Kvinder i politik i Bhutan. BMPC består af samtlige kvindelige medlemmer af parlamentet, fra begge kamre, kvindelige repræsentanter fra de politiske partier, civilsamfundsorganisationer og medierne. Med hjælp fra DIPD har BNEW arrangeret en vellykket udvekslingsrejse til Nepai.

Bhutan Democracy Dialogue (BDD)

Året begyndte med et besøg fra Bhutan til Danmark med henblik på gensidig udveksling af erfaringer. Formænd og topledere fra de danske partier deltog i arrangementet. På vej tilbage besøgte delegationen fra Bhutan EU-parlamentet og flere institutioner for demokratiudvikling i Bangkok. Den anden vigtige begivenhed var en 8-dages træningslejr for partimedlemmer i Bhutan. Som et tredje punkt arrangerede BDD en ugelang workshop for 59 medlemmer af de politiske partier, Overhuset og BNEW. DIPD bidrog til workshoppen. Det samme gjorde lokale eksperter, Holger K. Nielsen og Troels Stru Schmidt fra SF.

De forskellige aktiviteter har været inspirerende og kapacitetsopbyggende for medlemmerne af de fire partier i Bhutan, og BDD betragtes i stigende grad som et centralt omdrejningspunkt for træning og videreuddannelse. Dertil kommer, at partierne i

Bhutan har brugt uddannelsesforløb og møder i styrekomiteen i BDD som et mødeforum for dialog.

Bhutan Center for Media and Democracy (BCMD)

I 2019 afholdt BCMD sit årlige Demokrati Forum med deltagelse af de politiske partier. Årets tema var udveksling af erfaringer fra valgkampen i 2018. Dette forum fungerede som et rum, hvor de politiske partier kunne restituere oven på valgkampene, og formindske konfliktniveauet via en række sessioner og møder, der blev faciliteret og modereret på neutral grund.

Desuden udkom den årlige udgave af *Druk Journal*. Denne publikation om demokrati er højt respekteret både i og uden for Bhutan, og da UNDP i 2019 udgav en rapport om de første 10 år med demokrati i Bhutan, stod *Druk Journal* for 15 % af henvisningerne.

BURKINA FASO

Socialdemokratiet og DIPD

Socialdemokratiet samarbejder med folkebevægelse

Socialdemokratiet samarbejder med *People's Movement for Progress (MPP)*, et regeringsparti lidt til venstre for midten. Partnerskabet forsøger yderligere at styrke den demokratiske tradition og kultur, ikke alene i selve partiet, men også mere generelt i landet. Det er muligt, fordi MPP allerede er velfungerende og velorganiseret og samtidig nyder bred folkelig opbakning.

Samarbejdet mellem MPP og Socialdemokratiet er bygget op omkring to overordnede mål: 1) Styrke MPP på ledelsesniveau og danne grundlag for en fremtid med et stærkt socialdemokrati og 2) at styrke kvindernes repræsentation og deltagelse, særligt med henblik på kommende kvindelige ledere. De to mål komplimenterer hinanden, både når det gælder omfang og fokus. De er samtidig en integreret del af partnerskabet, hvor de gensidigt supplerer hinanden. I februar 2019 deltog MPP-parlamentsmedlemmer i en workshop, der førte til en række frugtbare overvejelser i forhold til de ideer og værdier, der understøtter socialdemokratisk politik. Workshoppen medførte samtidig flere vigtige overvejelser om, hvordan man bedst forbedrer den måde, MPP fungerer på internt. Der blev også sat fokus på de opgaver og forpligtelser, som politiske stedfortrædere har, deres samarbejdsrelationer med den lokale valgkreds,

håndteringen af mediasager og forholdet mellem stedfortrædere, ministre og Nationalforsamlingen.

En workshop for kvinder førte til udvælgelsen af 50 kvinder til at deltage i en træningssession for Kvinder i ledelse. Igen som en del af partnerskabet mellem de danske socialdemokrater og MPP. Workshoppen fokuserede på at opbygge kvindernes kapacitet til at arbejde med social demokratiudvikling, kampagnefærdigheder og styrkelse af deres lederevner. I løbet af workshoppen begyndte kvinderne arbejdet med at definere kvindesammenslutningens rolle set i forhold til moderpartiet. Håbet er, at partnerskabet, igennem denne form for træning, kan styrke kvindernes lederskab både inden for partiet og mere bredt i parlamentet. Samtidig er intentionen, at kvinderne fremadrettet bliver i stand til at dagsordensætte ligestilling mellem kønnene – både på bredt politisk niveau og i de enkelte partier.

Ved MPPs besøg i Danmark i november blev der fokuseret på de udfordringer, partnerskabet støder på og på, hvordan man kan opnå yderligere resultater i 2020. Samtidig blev der talt om de ambitioner og udfordringer, som Socialdemokratiet oplever som regeringsparti i Danmark, hvilket MPP kunne bruge som inspiration til deres eget arbejde med nye politiske initiativer.

DIPD flerpartiprojekt med Center for Demokratisk Ledelse

DIPD arbejder sammen med den lokale organisation *Centre for Democratic Governance (CGD)*. Hensigten er at tilbyde en platform for de 14 landsdækkende politiske partier, som er repræsenteret i Nationalforsamlingen. En platform, som gør det muligt for dem at interagere og dele deres synspunkter i forhold til grundlæggende og aktuelle udfordringer og mulige løsninger.

Kvinder i politik: Projektet har oprettet et kvinder-i-politiske-partier-netværk for 14 politiske partier, organiseret radioprogrammer om kvinders deltagelse i politik, afholdt fortaler-sessioner for at forbedre kvinders deltagelse i politik og organiseret undervisning i kampagnestyling. Projektet har øget partiernes bevidsthed om betydningen af, at kvinder indtager politiske stillinger, om bedre placering af kvindelige kandidater på valglisterne og om komme med politiske udspil, der styrker kvinders rolle i politik. Sessionerne har ført til, at de politiske partier nu støtter de løbende reformer af loven om kønskvo-tering.

Unge i politik: Projektet har etableret et ungdomsnetværk for 14 politiske partier og afviklet træningssessioner om kampagnestyling, politisk kommunikation og større inklusion af etniske og religiøse grupperinger. Desuden er der afholdt fortaler-sessioner, som skal få flere unge ind i politik, og der er etableret et National Ungdoms Forum for ungdomspolitikere. Dette arbejde har ført til følgende anbefalinger: Etabler de rigtige rammer for dialog mellem yngre og ældre politikere; afsæt penge, der kan hjælpe med at få valgt yngre politikere; og sørg for, at yngre mennesker bliver tænkt med ind i den måde, partierne opbygges på.

Gilbert Ouedraogo (tv), formand for Multiparty Dialogue Committee, mødes med formanden for parlamentet i Burkina Faso, Alassane Bala Sakendé.

Ungdomsnetværket har også deltaget i en politisk ungdomslejr i Danmark arrangeret af de danske politiske partier og DIPD's sekretariat. Her delte de deres erfaringer med ungdomspolitikere fra Danmark og flere DIPD projektlande. Ungdomslejren har inspireret ungdomspolitikkerne fra Burkina Faso til at håndtere politiske problemer med nyerhvervede færdigheder, redskaber og ideer.

Dialogdelen: Flerparti-netværket har afholdt dialogmøder med institutioner som Valgkommissionen, præsidenten i Burkina Faso og parlamentet. Dialogmøderne på tværs af partier har bragt partierne sammen på en måde, der styrker den demo-

kratiske samtale og deltagelsen af kvinder og yngre mennesker i den politiske beslutningsproces. Det er den almindelige opfattelse, at møderne har påvirket Præsident Kaboré's krav om, at valglisterne skal have 30 procent kvindelige kandidater. Sikkerhedsforholdene i Burkina Faso blev forværret i 2019, og partnerskabet er blevet konfronteret med nye udfordringer i forhold til implementeringen af lokale aktiviteter. Det gælder navnlig i forhold til det socialdemokratiske partiprojekt i og med, MPP har været nødsaget til at koncentrere sig om at lede landet. I november 2019 blev det besluttet at intensivere indsatsen, men Covid-19 pandemien har gjort det vanskeligt.

COLOMBIA

Enhedslisten

I Columbia arbejder Enhedslisten med den sociale bevægelse Marcha Patriótica (MAPA) på grund af bevægelsens afgørende indsats for fred og social retfærdighed i et land, der er ramt af politisk vold og demokratiske restriktioner. Columbia har lidt af langvarige sociale, politiske og væbnede konflikter, der bunder i en ekstremt ulige fordeling af penge og ressourcer. I 2016 fik regeringen og den venstreorienterede guerillabevægelse FARC-EP forhandlet sig frem til en fredsaf tale. Aftalen skabte håb om forandringer i og med, at den lægger op til landreformer og deltagelse af grupper, som tidligere har været udelukket fra det politiske liv.

Fredsprocessen led et alvorligt tilbageskridt i 2018, da en stærk modstander af fredsaf taltalen vandt præsidentvalget. Præsident Ivan Duque er forpligtet til at implementere aftalen, eftersom den er juridisk bindende, men hans regerings politiske vilje er begrænset. F.eks. så er *the Special Territorial Electoral Circumscriptions for Peace* (som har til formål at styrke politisk deltagelse af de ofre for konflikten, som bor på landet) ikke implementeret. MAPA arbejder utrætteligt for at forsvare fredsprocessen og kræver en effektivering af aftalepunkterne i den.

I 2019 gennemførte MAPA to landsdækkende strategiseminarer og fem lokale kurser for en række af lederfigurerne inden for socialt arbejde og for kommende politiske kandidater. Her analyserede

man de politiske konjunkturer, diskuterede fredsaf taltalen og opdaterede strategien, så den blev aktuel og relevant. Seminarer og undervisning gav deltagerne kvalifikationer til at deltage i det politiske liv og styrkede dem via ny viden om de rettigheder, som de har opnået igennem fredsaf taltalen.

Enhedslisten fik to besøg fra MAPA i 2019: Et til Folkemødet på Bornholm og et til vores årskongres. Ved begge besøg talte lederne fra MAPA om situationen i Columbia og deltog i aktiviteter, hvor man udvekslede erfaringer om politisk deltagelse.

I oktober sendte Enhedslisten en delegation af partimedlemmer til Columbia som valgobservatører ved lokale og regionale valg. Formålet var at begrænse valgsvindel og tage offentligt afstand fra valgfusk. Valget var et betragteligt tilbageskridt for

regeringspartiet og dermed en sejr for de kræfter, der er fortalere for fred.

Overordnet set udgør disse aktiviteter en række vigtige trædesten på vejen imod demokratisering af det colombianske samfund og en bredere politisk deltagelse.

2019 kulminerede i omfattende sociale protester i Columbia. Inspireret af begivenheder i Latinamerika udviklede en strejke sig til en bred og voksende folkelig bevægelse forenet i forsvaret af fredsaf taltalen. En strejke, der egentlig startede som en protest mod et neoliberalt politisk udspil. Ifølge FN blev mere end 100 mennesker dræbt, primært ledere inden for socialt arbejde. Det viser, at politisk deltagelse i Columbia langt fra er sikkert.

ØSTAFRIKA

(Uganda, Rwanda, Kenya og Burundi)
Alternativet

I fællesskab opnår vi mere. Vi kan ikke skabe et bedre Danmark, et bedre Europa eller en bedre verden uden at engagere os i internationalt samarbejde. Det er vi overbeviste om i Alternativet. Hvis vi skal redde planeten og skabe en bæredygtig fremtid, kan vi ikke gøre det alene. Derfor har vores visioner for fremtiden altid taget afsæt i opbygningen af partnerskaber, der rækker langt udover Danmarks grænser.

Afrika står kun for 4 % af den årlige globale udledning af drivhusgasser. Ikke desto mindre står netop Afrika samtidig til at blive hårdest ramt af klimaforandringerne. På den baggrund har *Eastern African Green Federation (EAGF)* og Alternativet i fællesskab udviklet et partnerskabsprojekt for at styrke fire landsdækkende grønne partier i Kenya, Uganda, Rwanda og Burundi. Og for at sikre, at den grønne dagsorden trænger tydeligt igennem i de politiske beslutningsprocesser i regionen.

I den første projektfase besluttede vi os for at sætte alle kræfter ind på opbygning af kapacitet. Vores strategi har været at samle landsdækkende, regionale og internationale aktiviteter vedrørende emner som reformer, emnebaseret politikudvikling, partistyring, økonomistyring, kommunikation og kampagnebudskaber. De fælles workshops er gået som planlagt, og målet har været at opnå følgende:

- De fire landsdækkende grønne partier skal styrkes gennem fælles regionale og internationale aktivi-

teter inden for EAGF; med særligt fokus på intern organisation, kommunikation og inkluderende udvikling af fortalervirksomhed på lokalt, landsdækkende, regionalt og internationalt niveau.

- EAGF og de fire landsdækkende partier skal styrkes med inspiration fra Rwanda, Danmark og Storbritannien. Der skal skabes alliancer, som agiterer for valgreformer i Østafrika, så alle stemmer gælder og tælles med.

Projektet har fire milepæle for den indledende fase: Samarbejdet mellem EAGF og Alternativet skal sikre, at ved udgangen af 2020 har EAGF og de fire grønne partier opnået følgende:

- Udviklet og indført klare strategier for intern og ekstern kommunikation
- Udformet fremtidsplaner for, hvordan man udvikler emnebaserede politikker, der inkluderer medlemmer, borgere og eksperter
- Opnået erfaring med at udvikle fælles politiske holdninger og gennemført fortalervirksomhed i forhold til regionale og internationale organer; og
- Bygget flerpartialliancer og omfattende stakeholder alliancer for at kæmpe for reformer af valgsystemet i regionen

I arbejdet med dette mål for året har vi allerede i 2019 undervist i kommunikation, partistyring og emnebaseret politikudvikling, og vi har været værter for demokratiske samtaler på tværs af grænser. Alt sammen med henblik på at skabe alliancer, der kan opnå valgreformer. Indsatsen har vist sig at være succesfuld.

Ydermere har der været afholdt adskillige pressekonferencer på både landsdækkende og regionalt

niveau. Det er sket med henblik på at afprøve den eksterne kommunikation i praksis under forskellige forhold. Bl.a. formidlede vi flere af konklusionerne fra undervisningen i valgreformer og udvikling af grønne politiske udspil. Desuden blev forskellige grønne initiativer fremhævet, f.eks. indsatsen imod forurening ved Victoriasøens breder, hvor det flyder med plastik og arbejdet med at plante træer for at bekæmpe afskovning i Kenya. Endnu vigtigere var det, at EAGF kom med en fælles erklæring om, at klimaet befinder sig i en nødsituation i området og at man skubbede på for at opnå valgreformer ved en pressekonference i Nairobi i august 2019.

Både EAGF og Alternativet er ganske tilfredse med resultaterne af denne indledende projektfase. Samtidig er vi overbeviste om, at yderligere initiativer er nødvendige i 2020 for at opnå vores projektmål – og redde vores jordklode.

GHANA DIPD

DIPD

Ghana er et demokratisk fyrtårn i Vestafrika. Igenem 27 år er magten fredeligt blevet overdraget via demokratiske valg. I 2019 tog landet skridt imod en yderligere styrkelse af det decentrale demokrati. Under det nuværende politiske system, må partierne ikke kæmpe imod hinanden under valgene, og borgmestrene udpeges af landets præsident. Den folkeafstemning, der var planlagt til december 2019, var udskrevet med henblik på at tillade de politiske partier at udvælge borgmestrene og distriktsforsamlinger.

DIPD og to af de ledende institutioner for demokratisk regeringsførelse, *the Center for Democratic Development (CDD-Ghana)* og *the Institute for Democratic Governance (IDEG)*, igangsatte et flerpartiprojekt for at understøtte etableringen af flerpartidemokrati på lokalt niveau. Projektet sigtede mod, at de politiske partier kan facilitere et inkluderende og decentraliseret politisk system.

Det er et pionerprojekt på flere måder. Der er tale om et flerpartiprojekt, hvor danske og ghanesiske partier indgår i en dialog, enkeltvis og direkte med hinanden. Dette kombineres med dialog flere partier imellem og med uddannelsesforløb. SF, Det Konservative Folkeparti, Socialdemokratiet og Venstre indgår i partnerskaber med de tilsvarende partier i Ghana. Desuden indgår Enhedslisten, Det Radikale Venstre og Alternativet i flerpartiaktiviteter.

DIPD's aktiviteter i Ghana består i en fælles indsats sammen med en stribe danske partier og er centreret omkring regionale og lokale aspekter af det politiske arbejde.

Ghana er et demokrati med flerpartisystem, men med to dominerende partier: Det regeringsbærende *New Patriotic Party (NPP)* og oppositionspartiet *National Democratic Congress (NDC)*. Selvom det er de eneste to partier, der er repræsenteret i parlamentet, findes der mere end 24 partier. Projektet er målrettet de to store partier og fire mindre partier for at øge bevidstheden om, at de ved kommende valg har potentialet til at vinde pladser i parlamentet.

IDEG og CDD har faciliteret en dialog med de politiske partier for at sikre, at de støtter de planlagte ændringer i konstitutionen. Denne politiske dialog har bidraget til at skabe gennemslagskraft for visionen om øget lokalt demokrati. Men til trods for bestræbelserne blev folkeafstemningen aflyst i sidste øjeblik. Der var brug for yderligere inddragelse og dialog med hovedaktørerne i planlægningen og implementeringen af denne dagsorden. Oppositionen trak sin støtte til folkeafstemningen. Nogle har hævdet, at den beslutning var politisk motiveret: For

at distancere partiet fra regeringen og positionere sig som optakt til parlamentsvalget i 2020.

Konsekvensen var, at projektet blev gentænkt. Nye aktiviteter blev introduceret med henblik på at undervise unge ledere i at forebygge konflikter i forbindelse med parlamentsvalget i 2020. Denne aktivitet finder sted oven på det fortløbende arbejde med kapacitetsopbygning af de politiske partier for at øge deres lokale tilstedeværelse. Og for at forbedre deres evne til at bidrage effektivt til ledelsen af landet.

En anden betydelig aktivitet i 2019 var en undersøgelse udført af fremtrædende undervisere og forskere ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet ved Ghanas Universitet. Undersøgelsen handlede om den kapacitet og de behov, som de politiske partier har, særligt på lokalt niveau. Konklusionerne fra undersøgelsen vil danne grundlag for projektets videre strategi.

KENYA V DIPD

Venstre/Danish Liberal Democracy
Programme (DLDP) og DIPD

Kærligheden kan vokse i et arrangeret ægteskab.

Danish Liberal Democracy Programme (DLDP) og DIPD samarbejder med *Centre for Multiparty Democracy*, en paraplyorganisation for politiske partier i Kenya. Partnerskabet fokuserer på såvel unge mennesker i politiske partier som på dialog mellem partierne. 2019 var et interessant og lovende år for partnerskabet.

The Danish Liberal Democracy Programme, Venstres forum for demokratiudvikling, har indgået i et partnerskab med CMD-K siden 2011. I starten ville DLDP arbejde direkte med et politisk parti i Kenya. Men eftersom lovgivningen i Kenya ikke tillader direkte støtte til politiske partier fra udenlandske aktører, blev CMD-K foreslået som en mulig partner for DLDP. Det har vist sig at være et frugtbart samarbejde. CMD-K sætter pris på, at DLDP har direkte forbindelser til et politisk parti. Partnerskabet viser, at kærlighed faktisk kan vokse ud af et arrangeret ægteskab, og at tålmodighed og forpligtelse både er nødvendigt og givende på den lange bane.

Socialdemokratiet med om bord

DIPD har været en del af dette partnerskab siden 2018. Tilgangen med at involvere flere partier har ikke kun gjort sig gældende i Kenya. Både Socialdemokratisk Ungdom og Venstres Ungdom har været involveret. Det var været en åbenbaring for de unge

Demokratifestivalen i Nairobi, *People Dialogue Festival*, blev afholdt med succes.

kenyanske politikere at møde danske ungdomspolitikere. Til trods for, at ungdomspolitikkerne kommer fra nogle af hoveddrivalerne i dansk politik, og har forskellig ideologi og politiske løsninger, så har de fuldstændig samme holdning, når det gælder betydningen af stærke og uafhængige politiske ungdomsorganisationer.

Høste frugterne

I 2019 forsøgte CMD-K og deres danske partnere sig med en ny tilgang i forhold til at få et overblik over resultaterne af deres anstrengelser: "Outcome harvesting". Som så mange andre af den slags partnerskaber, havde de konstateret, at den traditionelle måde at dokumentere resultater - ved at afkrydse flueben i små bokse - ikke rigtig er indsatsen værd. Outcome-harvesting-tilgangen derimod fokuserer på at indsamle kvalitative data om de tilsigtede og util-

sigtede resultater i stedet for at prøve på at tælle det, som ikke kan tælles. Nok så vigtigt, så lægger denne nye tilgang vægt på læring frem for kontrol. I december 2019 mødtes CMD-K, DLDP og DIPD med repræsentanter fra CMD-K partimedlemmer i et pilotprojekt i et forsøg på at udnytte udbyttet af de forskellige interventioner. Der var mange gode resultater, og den nye tilgang blev værdsat af deltagerne. Når det gælder dialog mellem de politiske partier, hang mange af resultaterne sammen med *People Dialogue Festival*, som er nærmere beskrevet andetsteds i denne rapport. Ledelsen i flere partier er begyndt at lægge større vægt på, at ungdomspolitikere bliver konstruktivt engageret i partiets arbejde. Det er et strategisk tiltag, og et resultat af arbejdet med de unge. Én ting er at udvikle de unges evner og færdigheder. Det er fint. Men hvis ikke partiledelsen er med på ideen, kan den slags anstrengelser være forgæves.

MYANMAR

Socialdemokratiet, Venstre/Danish Liberal Democracy Programme, Socialistisk Folkeparti og DIPD

DIPD arbejder for demokrati og frie, fair og transparente valgprocesser. Det sker ved at styrke grundlaget for, at der er plads til flere partier og i samarbejde med Valgkommissionen og andre interessenter. I sidste instans handler DIPD's indsats om at reformere styrelsesvedtægter, politikker og måder at gøre tingene på, som er diskriminerende over for kvinder, yngre mennesker og minoriteter og dermed underminerer den værdi, de kunne tilføre, hvis de fik lov til at indfri deres potentiale fuldt ud.

Kvinder i politik

I løbet af 2019 blev der gennemført omfattende undervisning i kampagnestyling for kvinder og unge mennesker. Tilbagemeldinger fra yngre kvindelige deltagere tyder på, at der har haft en positiv langtids-effekt. Flere deltagere fortalte, at de ville anvende deres nyerhvervede færdigheder til at lede kampagner for kandidater ved valgene i 2020 og dermed bane vejen for, at de selv kan stille op som kandidater ved valgene i 2025.

Unge i politik

The Myanmar Parliamentary Internship Programme (MPIP) støtter yngre politikere og partimedlemmer i deres bestræbelser på at få konkret praktisk erfaring med politik samtidig med, at man udvikler deres lederevner og politiske færdigheder. En af succeshisto-

rierne er, at flere af praktikanterne hos MPIP vil blive udpeget som kandidater ved valget i 2020. Andre har fået fastansættelse hos deres partisekretariat.

Dialogdelen

I samarbejde med SF blev der etableret et dialogforum mellem de forskellige partier, der er repræsenteret i parlamentet i Myanmar. Det blev organiseret af DIPD, tidligere udenrigsminister Holger K. Nielsen (SF) og Rolf Aagaard-Svendsen fra Det Konservative Folkeparti.

DIPD har også faciliteret en dialog mellem Facebook og politiske partier om forskellige tekniske og politiske udfordringer ved kampagner på de sociale medier. Partirepræsentanterne kender nu til Facebooks regelsæt og procedurer for at overvåge og gribe ind over for hadefulde ytringer og fejlinformation, ligesom de nu kender til, hvad man gør og ikke gør, når man fører kampagne på internettet. Desuden fortsatte DIPD med at facilitere dialogen mellem valgkommissionen og de politiske partier. Dialogen fokuserer på valgeregler- og regulativer, konfliktløsning og formidling af viden blandt vælgerne.

Endelig blev der gennemført en række kurser for partierne i parlamentet. Deltagerne var ivrige for at lære mere om menneskerettighedsbegreber og relevante internationale aftaler. Imidlertid er det stadig en udfordring at diskutere mere komplekse områder,

f.eks. hvordan man helt konkret får inkluderet menneskerettigheder i de politiske udspil og valgkampagner.

Ovenstående resultater er opnået i synergi med *STEP Democracy* projektet, der finansieres af EU og ledes af IDEA International og med DIPD som en af de implementerende partnere.

DIPD's rolle i *STEP Democracy* projektet er at styrke repræsentationen af kvinder og unge mennesker og at forstærke de politiske partiers evne til at være aktive i valgprocesserne.

Myanmar har det seneste årti gennemgået en gradvis demokratiseringsproces og kæmper med mange af de udfordringer, der er forbundet med at være et nyt demokrati. Der er 97 politiske partier, og mange af dem mangler demokratisk forståelse. Ydermere er det politiske landskab karakteriseret ved konflikter mellem mange forskellige etniske grupperinger, de politiske yderfløje på tværs af landet og ekskluderingen af kvinder og unge mennesker i politik.

NEPAL **B** DIPD

Det Radikale Venstre og DIPD

DIPD har arbejdet i Nepal siden 2012 og støttet landet på dets vej fra at være et kongerige præget af borgerkrig til at blive et mere stabilt demokrati. Hovedhjørnesteinen i partnerskabet er *Joint Mechanism for Political Party Support (JOMPOPS)*, en platform for samarbejde mellem landets fire største partier. I et land, hvor de politiske partier i nyere tid har ligget i alvorlig konflikt med hinanden, har det været et stort fremskridt, at de har kunne samarbejde godt i JOMPOPS. De første år blev der primært fokuseret på at støtte samarbejdet mellem de politiske partier under arbejdet med at udforme forfatningen. Udover fortsat at facilitere samarbejde mellem partierne har programmet de seneste år haft fokus på lokalpolitik og støtte til kvinder i politik. På det seneste har Socialdemokratiet også lagt vægt på at engagere yngre mennesker på nye og innovative måder.

Udvalgte højdepunkter fra 2019

Det største resultat i løbet af 2019 var aftalen om et ungdomslederskabssprogram mellem partierne i JOMPOPS. Efter en række møder blev JOMPOPS-partierne enige om at målrette indsatsen imod mennesker under 30 år, hvilket er langt under aldersgrænsen for, hvad man normalt definerer som yngre mennesker i Nepal. Der er tale om en mentalitetsændring med henblik på aktivt at opfordre unge mennesker i 20'erne til at engagere sig i politik.

Gruppen af 28 kernepersoner er blevet så effektivt videreuddannet i emner som samarbejde mellem partierne og ligestilling mellem kønnene, at de var i stand til at træne yderligere 545 jævnaldrende fra partierne.

JOMPOPS har også fået en ny afdeling, hvor de politiske partier har udpeget "koordinatorer" med den specifikke opgave at styrke undervisningen af unge.

I løbet af 2019 mødtes komiteen jævnligt og formaliserede en tilgang, hvor der lægges vægt på at involvere flere partier i arbejdsrutinerne samtidig med, at man fremmer flerparti ungdomsgrupper, der styrker samarbejdet ved jævnligt at afholde træningssessioner, debatter og møder på lokalt niveau. De unge mennesker, der havde modtaget undervis-

Unge i Nepal udgør målgruppen for den flerpartiplatform, hvor en række unge har modtaget politisk videreuddannelse både i Nepal og Danmark

ning, nåede ud til yderligere 1250 unge mennesker på lokalt niveau.

DIPD og partier fra JOMPOPS etablerede flerparti debatfora, og 70 unge mennesker deltog i den første flerparti ungdomsdebat i december. I de seneste år har DIPD i Nepal faciliteret 360 graders evalueringer af de barrierer, der står i vejen for kvinders deltagelse i de fire politiske partier, hvilket har medført en række vigtige resultater. I år har Socialistpartiet i Nepal anvendt konklusionerne fra evalueringen til at gennemgå dets partiprogram i forhold til ligestilling mellem kønnene og social inklusion. Samtidig har kvindefløjen i det væsentligste oppositionsparti, Nepali Congress, anvendt konklusionerne i forbindelse med en gennemskrivning af partiets vedtægter.

NICARAGUA

Enhedslisten

I 2019 tog Enhedslisten initiativ til at støtte partnerne MRS og AMS-OSC i deres forsøg på at opbygge et demokratisk og progressivt politisk alternativ til det nuværende autoritære Ortega-Murillo regime i Nicaragua. En blanding af unge mennesker og pensionister førte an i protesterne imod en socialreform i april 2018. Det voldelige modsvar til gadeprotesterne førte til folkelig modstand imod det autoritære styre. Hundretdusindvis af mennesker, på tværs af generationer, brancher og lag i det nicaraguanske samfund, tilsluttede sig de unge. Omfattende demonstrationer og vejspærringer dominerede de første måneder af opstanden. Styret svarede igen med vold og nedkæmpelse af protesterne. Resultatet var 328 døde og flere hundrede sårede. Krænkelser af menneskerettighederne omfattede fængsling af flere hundrede politiske fanger og førte til, at mere end 80.000 mennesker flygtede ud af landet.

De seneste forhandlinger mellem oppositionen og Ortega-regimet (februar til maj 2019) blev afbrudt af styret. Siden da har Nicaragua i praksis været underlagt en undtagelsestilstand, selvom den ikke er formelt erklæret. Almindelige forfatningsmæssige rettigheder bliver brudt, og det svækker i svær grad den demokratiske orden i Nicaragua.

I 2019 satte Enhedslisten og samarbejdspartnere gang i et projekt med henblik på at styrke partnerorganisationernes interne og eksterne kommunikation

og samarbejde. Kapacitetsopbygning er ved at blive implementeret med fokus på lokale netværk. Samtidig udvikles og videreformidles politiske svar på krisen og styrets undertrykkelse. Begge partnerorganisationer er aktive i den bredere sammensatte *National Blue and White Unity*, hvor begge parter fik indvalgt repræsentanter til det nye politiske råd i januar 2020. Begge partnere har løbende taget afstand fra og protesteret imod regimet, hvilket har ført til, at en række ledere og aktivister er blevet arresteret. De er blevet fængslet for "forbrydelser" som at sætte regeringskritiske plakater op eller at komme med vand til familiemedlemmer, der er gået i sultestrejke.

Partnerne har bidraget til "en ny måde at føre politik". De har insistet på interne demokratiske proce-

durer og dialog til trods for, at kampen for at etablere et politisk og vælgermæssigt alternativ til det autoritære regime har været en lang og hård proces. Partnerne har også bidraget til at opnå bred enighed blandt oppositionens medlemmer om nødvendigheden af valgreformer. Ligesom de har insistet på at fremme demokratiske løsninger på den politiske, sociale og økonomiske krise, som krænkelser af menneskerettighederne har medført. Det interne og eksterne pres på regimet sikrede løsladelsen af de fleste politiske fanger ved udgangen af 2019. Imidlertid foreligger der stadig en række grundlæggende krav og behov for demokrati, retfærdighed og social lighed. Krav som regimet stadig ikke er kommet med svar på udover at fortsætte med undertrykkelse, intimidering og kontrol ...

PALÆSTINA Ø

Enhedslisten

I løbet af 2019 opstod der en yderligere forværring af Israel-Palæstina konflikten, hvilket også hang sammen med, at den amerikanske præsident Donald Trump åbenlyst og ensidigt støttede Israel. Ensidigheden kulminerede i januar 2020 med udmeldingen om Trumps "Deal of the Century", en aftale der støttede Israels annektering af Vestbredden og fratog palæstinenserne deres rettigheder. Denne drejning har naturligvis haft negativ indflydelse på Enhedslistens projekt i Palæstina.

Projektet tager afsæt i, at Enhedslisten har forpligtet sig til at arbejde for en retfærdig fredsløsning i den årtier lange konflikt. Projektets hovedfokus er en styrkelse af samarbejde og fælles ståsted for den palæstinensiske venstrefløj. Det sker via samarbejde mellem ungdomsafdelingerne af de tre palæstinensiske venstrefløjspartier *DFLP (Democratic Front for the Liberation of Palestine)*, *FIDA (Palestinian Democratic Union)* og *PPP (Palestinian People's Party)*. Og via bemyndigelse og kapacitetsopbygning blandt de unge med henblik på at kunne tilbyde dem et demokratisk alternativ i det palæstinensiske samfund. De svenske partnere i projektet, *VIF (Left International Forum/the Left Party, Sweden)*, besluttede på et tidligt tidspunkt at koncentrere sig om hjælpe og styrke de yngre kvinder i projektet.

En vigtig milepæl i projektet var etableringen af et fælles Ungdomsforum i 2016. Imidlertid beslutte-

Den fælles ungdomsafdeling for de venstreorienterede partier i Palæstina har haft succes med at arrangere en lang række demonstrationer for borgerrettigheder. Demonstrationen på billedet er en protest imod vold mod kvinder.

de PPP at trække sig fra projektet ved samme lejlighed. I 2018 besluttede PPP så at slutte sig til projektet igen, og ved den konference, som Ungdomsforum afholdt i februar 2019, blev PPP's ungdomsafdeling formelt integreret, og vedtægterne blev ændret under det nye navn Al Muntada. Ungdomsforum er vokset og har etableret et lokalt koordinationscenter i den nordlige del af Vestbredden med et mål om at gøre det samme i den centrale og sydlige del. Ungdomsforum er udvidet til at arbejde for menneskerettigheder og er meget opsat på at arbejde for ligestilling mellem kønnene. Bestyrelsen har en ligelig kønsfordeling og en kvindelig formand. Yngre kvinder lærer selvforsvar som et led i deres kamp mod kønsdiskriminering, og i løbet af 2019 har Al

Muntada afviklet kurser for de lærere, der underviser i selvforsvar for kvinder.

De unges færdigheder og kapacitet er generelt forøget, og de unge mænd og kvinder har fået en mere fremtrædende rolle i partiernes beslutningsproces. I efteråret 2019 lykkedes det også at inkludere den kvindelige del af de tre partier i en to-ugers kampagne, der skal bekæmpe vold mod kvinder. Dette blev kombineret med undervisning i teater og skuespil.

Projektet har styrket samarbejdet mellem de unge selv på et tidspunkt, hvor den seneste politiske udvikling har forstærket forskellene mellem partierne på venstrefløjen. Imidlertid er de unge fortsat dybt påvirket af den forværrede politiske situation.

SYDAFRIKA V

Venstre, The Danish Liberal Democracy Programme (DLDP)

Større, rigere og mere moderne end Venstre i Danmark. Klar til at lede lokalt - det er overskriften for partnerskabet mellem DLDP og Democratic Alliance (DA), det store liberale oppositionsparti i Sydafrika

The Danish Liberal Democracy Programme udgør den demokratiske hjælpearm af Venstre. DLDP har indgået i et partnerskab med DA siden 2018. Fra begyndelsen stod det klart, at Venstre kunne lære en masse fra DA. Det store sydafrikanske oppositionsparti har en meget professionel og moderne kampagneorganisation og anvender mange topmoderne teknologiske løsninger, når det gælder fundraising og kommunikation med vælgerne. Så spørgsmålet var, hvad kunne DA lære af sin fattige fætter 9000 kilometer nordpå? Imidlertid lykkedes det partnerne at finde frem til en række områder, hvor DA kunne lære af Venstre og DLDP, hvilket var afgørende for Venstres DNA.

Mere end 100 år i lokalpolitik

Venstre, Danmarks liberale parti, er det ældste og et af de største politiske partier i Danmark. I 2020 fejrer Venstre, at det er 150 år siden partiet blev startet. Igennem tiden har Venstre haft en decentral tilgang, og partiet er mere end 100 år længere fremme end DA når det handler om at besætte borgmesterposter og sidde på magten i lokalpolitik.

DA kunne også lære af Venstre, hvordan man samarbejder i koalitioner. Samlingsregeringer er mere reglen end undtagelsen i dansk politik, hvorimod det er et ret så nyt dyr i den politiske jungle i Sydafrika. På den baggrund handlede partnerskabets første samarbejdsprojekt om at være klar til at føre an i lokalpolitik – alene og via koalitioner. Et konkret resultat af projektet i 2019 var en digital redskabskasse for lokalpolitikere i DA.

Chokket over ikke at vokse i al evighed

Forud for lokal- og parlamentsvalg i 2019 var DA vokset ved hvert eneste valg siden demokratiet blev indført i Sydafrika i 1994. Det er unikt. Forventningerne var store, og DA havde arbejdet dag og nat forud for valget i maj 2019. Imidlertid viste 2019-valget, at selv ikke DA kunne gå på vandet. Skuffelsen og frustrationerne inden for DA var ganske tydelige, til trods for, at partiet kun havde mistet ganske få stemmer. Den efterfølgende selvransagelse førte bl.a. til et ledelsesskifte – en situation, der mindede om det, som Venstre i Danmark oplevede samme år. Men eftersom 2019 var et valgår, var DA ikke klar til sådan en omvæltning, hverken lige før eller efter valget. Ikke desto mindre er partierne kommet til at lære hinanden bedre at kende. Begge parter ønsker helt klart at udvikle et gensidigt frugtbart samarbejde.

En rejse til landet med de mange vindmøller

I samarbejdet med partnerne engagerer DLDP sig stærkt i at facilitere udveksling og gensidig læring mellem på den ene side de danske politikere og aktivister og på den anden side deres søsterpartier i partnerlandet. Det gælder i endnu højere grad i forhold til DA, hvor det ikke handler så meget om at skaffe penge.

I november 2018 tog en temmelig højt rangeret gruppe af politikere fra DA til Danmark for at udveksle erfaringer om energisikkerhed og spørgsmål om bæredygtighed, som de kæmper med derhjemme. Ved den slags udvekslingsrejser er det en god ide at koncentrere sig om et specifikt område i stedet for en generel diskussion om demokrati. Det var én ting, man lærte.

SWAZILAND

(ESWATINI)

Socialdemokratiet

Partnerskabet mellem Socialdemokratiet og **SWADE-PA** har til formål at styrke SWADEPA som en motor for flerpartidemokrati i Swaziland, et land der stadig holdes i stramme tøjler af den ubestridte monark King Mswati III. Til trods for, at Swaziland i 2018 underskrev *African Charter on Democracy, Elections and Governance*, har regeringen, som kontrolleres af kongen og hans allierede, hverken ratificeret eller implementeret aftalen. Tværtimod, styret fortsætter med at indskrænke de politiske handlemuligheder gennem undertrykkende kontrol. I december 2019 arresterede politiet en række aktivister og politikere, inklusive lederen af SWADEPA, fordi de havde deltaget i offentlige demonstrationer imod regimet. Den slags undertrykkelse gør det fortsat vanskeligt for SWADEPA og andre demokratiske kræfter i Swaziland at udføre deres arbejde.

SWADEPA blev skabt i 2011 og kæmper for at opnå demokratiske forandringer i Swaziland ved at fungere som en inklusionskanal til demokratisk deltagelse. Organisationen mobiliserer forskellige lag i samfundet og yder hjælp til opbygningen af politiske alternativer for befolkningen i Swaziland.

Primære aktiviteter og resultater i 2019

Partnerskabet anvender en multifacetteret tilgang, der gør det muligt for Socialdemokratiet at bruge sine erfaringer fra Danmark til at hjælpe med at styr-

ke SWADEPAs partiapparat og partiets indsats for at lægge eksternt pres på det nuværende styre.

Særlig opmærksomhed er rettet mod SWADEPAs indsats for at engagere de unge i Swaziland i politisk aktivisme. SWADEPA tog et stort skridt i den rigtige retning i 2019, da ungdomsfløjen i partiet var værter for sin første konference nogensinde og ved den lejlighed formelt valgte sin nye ledelse. Det er fortsat altafgørende for SWADEPA, at den kommende generation af unge mænd og kvinder kan se sig selv i partiets politik og ledelse.

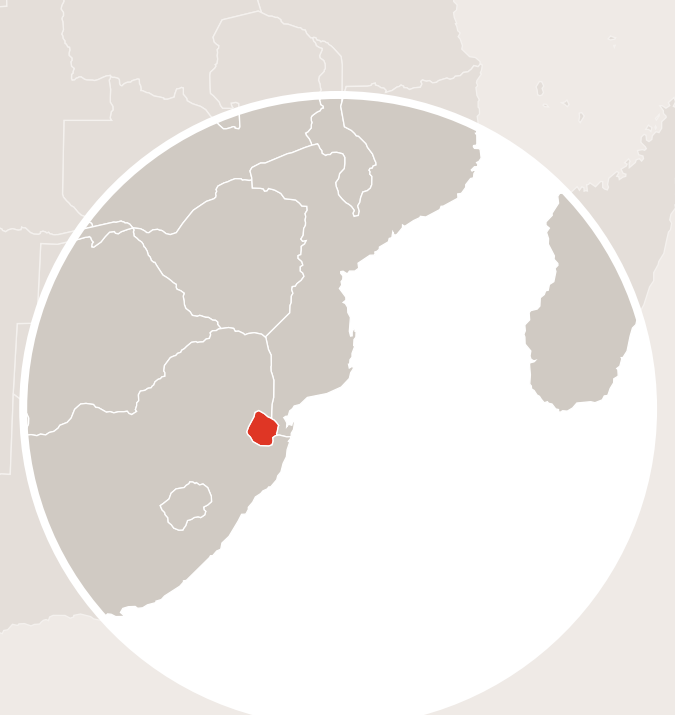
For at lægge eksternt pres på regimet, er SWADEPA fast besluttet på at opbygge alliancer blandt de demokratiske bevægelser i Swaziland. Historisk set har de ellers været splittede. I 2019 begynde SWADEPA at høste frugterne af denne indsats. Inden for rammerne af partnerskabet, har SWADEPA været vært for adskillige middage i civilsamfundet og seminarer med andre politiske partier for at koordinere indsats og strategi imod regimet. I 2019 førte det til etableringen af *Political Party Assembly (PPA)*, som forenede flertallet af de politiske partier i Swaziland på tværs af politiske ideologier. Der er tale om et afgørende skridt for demokratibevægelsen i Swaziland. SWADEPA håber på at kunne bruge PPA som afsæt til at lede en samlet dialog med monarken for på den måde at skubbe på for en fredelig demokratisering af Swaziland.

SWADEPA arbejder for at nå den brede befolkning via kampagner, der skal skabe opmærksomhed, hvilket også er et fokusområde for partnerskabet.

Den 12. april 2019 blev der opnået et afgørende resultat, da SWADEPA stod i spidsen for den første prodemokratiske demonstration i Swaziland si-

den 1973 - den første som var arrangeret af et parti. Adskillige andre organisationer og politiske partier deltog i sammenkomsten, som blev afsluttet uden voldelig indblanding fra regimet. Denne demonstration har siden fungeret som en form for skabelon for andre tilsvarende demonstrationer, hvilket har gjort det muligt for politiske partier at deltage i demokratiske markeringer, at afholde folkelige sammenkomster og give udtryk for folkets bekymringer.

Der er stadig lang vej for demokratibevægelsen i Swaziland. Men ved at styrke organisationen og opbygge alliancer, etablere lokale bestyrelser og afdelinger, landsdækkende konferencer, kampagnegrupper og offentlige demonstrationer, bidrager SWADEPA, skridt for skidt, til demokratiske forandringer i form af en bedre dialog mellem befolkningen og de politiske skillelinjer.

TANZANIA

Det Konservative Folkeparti

I mange år var Tanzania en ét-parti socialistisk republik med CCM som det eneste tilladte politiske parti. I 1992 blev forfatningen ændret til flerpartidemokrati. Imidlertid, eftersom partiet og staten engang var det samme, fortsætter CCM med at dominere landets politiske liv og kontrollerer og påvirker stadig politiet, domstolene etc. Ved valgene vokser oppositionen støt, og CCM føler sig nu så truet, at de gør alt, hvad de kan for at begrænse konkurrencen.

Der er mange tætte forbindelser mellem Danmark og Tanzania. Det Konservative Folkeparti har samarbejdet med det største oppositionsparti i Tanzania, CHADEMA, siden 2012. Begge partier er medlemmer af IDU, den internationale sammenlutning af midter- og højrepartier. Drivkraften i vores arbejde er vores tro på demokrati og at du ikke kan have et ægte flerpartidemokrati, hvis der ikke er nogen realistisk mulighed for, at den politiske magt skifter hænder.

Hvis oppositionen skal have mulighed for at overtage magten en dag, skal den være velorganiseret over hele landet. Under samarbejdet har CHADEMA gennemgået en afgørende opbygning af partiapparatet, som har udvidet dets tilstedeværelse og aktiviteter til alle dele af Tanzania. Vi bidrager til projektet via undervisningsprogrammer for partiets ungdoms- og kvindefløj, fra de mindste steder i provinsen til landsdækkende niveau.

Det nuværende projekt udgør et logisk næste skridt i konsolideringen af de resultater, som er opnået indtil nu. At undervise og styrke færdighederne hos medlemmer og ledere i en politisk organisation er en proces, der aldrig stopper. Den kendsgerning udløste ideen om at etablere et permanent undervisningscenter: CHADEMA ACADEMY, hvor målet er at undervise alle CHADEMA medlemmer, uanset placering eller baggrund. De uddannes i partiets værdier, organisation og politisk strategi og aktivisme. Intentionen er helt overordnet at skabe den undervisningsorganisation, som man kan se på skitsen neden for:

MÅLGRUPPER CHADEMA ACADEMY

NIVEAU 4 – MANDATNIVEAU

Afdelings- og byrådsmedlemmer, borgmestre, medlemmer af parlamentet, ordførere fra oppositionen, oppositionens partisekretariat i parlamentet, partisekretariatet, partiets centralkomite

NIVEAU 3 – LEDELSESNIVEAU

Regionale ledere, områdeledere

NIVEAU 2 – MELLEMLEDERNIVEAU

Ledere af valgkredse og distrikter

NIVEAU 1 – GRUNDNIVEAU

Ledere på afdelingsniveau

CHADEMA Youth Academy er et initiativ, som støttes af Det Konservative Folkeparti. Formålet er at fremme unges position i partiet.

I 2019 blev der udpeget en undervisningskoordinator, og der blev oprettet en database med et overblik over undervisningsmoduler, materialer, lærere og elever, og 120 nøglepersoner blandt lærerne modtog selv undervisning. Blandt de 120 var der tre deltagere fra hver af de valgkredse, der var udpeget i de 31 regioner: en yngre person, en kvinde og en fra den centrale de af partiet. I alt har vi undervist 1.284 personer.

Vi havde også to udvekslingsbesøg i Danmark. Til Folkemødet i juni og til Ungdommens Folkemøde i september. Sidstnævnte førte til fornyet kontakt mellem vores ungdomsorganisationer og et samarbejdsprojekt mellem dem. Et af hovedmålene for årets aktiviteter i 2019 var at opnå et godt resultat ved lokalvalgene i november. Imidlertid besluttede alle de større oppositionspartier at boykotte valgene, fordi 90 % af deres kandidater blev afvist med den

begrundelse, at de havde stavet deres navn forkert eller helt uden grund.

Jo stærkere oppositionen er, jo mere undertrykkende optræder regeringspartiet. På den baggrund kunne man forledes til at konkludere, at vores projekt har ført til mindre frihed og demokrati. Men vi er overbeviste om, at det kun er på den korte bane.

DIPD'S TEMATISKE FOKUSOMRÅDER

STYRKET REPRÆSENTATION AF KVINDER

Sikre en inkluderende opbygning af de politiske partier og politik generelt

Selvom mere end halvdelen af jordens befolkning er kvinder, er kvinder stadig underrepræsenterede i det politiske rum. Til trods for, at det fører til bedre resultater for hele samfundet, hvis man inkluderer kvinder i den politiske beslutningsproces. Af den grund arbejder DIPD og danske politiske partier sammen med partier i Nepal, Myanmar, Malawi, Palæstina, Bhutan, Tanzania og Burkina Faso for at sikre lige muligheder for mænd og kvinder.

I deres bestræbelser på at få en plads ved bordet støder kvinder på et væld af udfordringer sammenlignet med deres mandlige kolleger.

For det første er der mange kvinder, som på grund af forpligtelser i hjemmet simpelthen ikke har tid og penge til at deltage i politik. For at gøre noget ved det inviterede *Centre pour la Gouvernance Démocratique (CDG)* i Burkina Faso kvindelige politiske ledere og deres ægtefæller til at diskutere, hvordan mændene kan støtte deres politisk aktive koner. Det var noget af en erkendelse for mændene og et skridt i retning af at sikre større opbakning til kvinderne på hjemmefronten.

For det andet er det politiske liv ofte indrettet på en måde, der er ufordelagtig for kvinder på grund af politiske stillinger, der er besat på forhånd, forestillinger om, hvad kvinder kan og ikke kan og andre stereotyper. For at udfordre disse kønsroller er spørgsmålet om kvinder i politik blevet diskuteret i radio og tv i Burkina Faso.

I Palæstina afviklede kvindedelen af tre venstre-

Styrke kvinder muligheder for at deltage i politik

orienterede partier fredelige protester og en to-ugers social medie- og radiokampagne for at sætte fokus på vold mod kvinder.

For det tredje er der en række udfordringer i selve den måde, politiske partier er opbygget på. Det er disse udfordringer, som de fleste af vores projekter er rettet imod. For at skabe mere inkluderende partier, skal partiledelsen være engageret. I Nepal er der blevet afholdt uformelle møder med den politiske ledelse, og i Burkina Faso har kvindelige politikere udtrykt deres støtte til en række demokratiske nøgleinstitutioner og politiske ledere med henblik på at forbedre den politiske deltagelse af kvinder og fungere som fortalere for initiativer, der fremmer kvinders muligheder. Det hjalp til med at lægge pres på regeringen, så den i januar 2020 indførte en lov om kønskvoteringer.

I 2019 bidrog en række DIPD-projekter også til at styrke regler og politikker. DIPD i Nepal støttede kvindefløjene i to ledende partier for at reformere deres vedtægter og forfatning, så den kom på linje med den landsdækkende forfatning og for at skabe større ligestilling i de to partier.

I Myanmar arbejder DIPD med SNLD for at skrive et udkast til en ligestillingspolitik og med PNO for at styrke deres kvindefløj.

Der var også støtte til andre initiativer, der kan støtte kvinder. I Bhutan udgjorde etableringen af *Women Parliamentary Caucus* det vigtigste resultat i

2019. Medlemskaren inkluderer alle kvindelige medlemmer af parlamentet, kvindelige repræsentanter fra de politiske partier, aktivister fra civilsamfundet og journalister.

I Burkina Faso lancerede man et debatforum for kvindelige partiledere for at diskutere og overvinde udfordringer for kvinder. Alt sammen initiativer i lande, hvor kvinder traditionelt kun deler deres erfaringer i begrænset omfang.

Det er vigtigt at være i besiddelse af de rigtige færdigheder og kompetencer, hvis man skal deltage på en meningsfuld måde. Det gælder for alle politikere, uanset deres køn. I gennem hele 2019 var der et stort fokus på kapacitetsopbygning blandt politisk aktive kvinder på områder som politisk kommunikation og kampagnearbejde, ledelse og ligestilling. I Tanzania blev kvinderne undervist på CHADEMA Academy, og i Palæstina blev selvforsvar introduceret som en måde effektivt at reagere på kvindeundertrykkelse. En delegation af kvinder fra Malawi besøgte Danmark for at blive inspireret til, hvordan man kan indfri sine politiske ambitioner.

Inklusion er en langsom proces og en langsigtet investering. I mange af projektlandene er der tilsyneladende en voksende bevidsthed om betydningen af at inkludere kvinder. At omsætte denne bevidsthed til konkret politik udgør en konstant udfordring.

UDDANNELSE AF

3914

KVINDELIGE POLITIKERE

CASE

POLITISK MØDERÆKKE FOR KVINDER I PARLAMENTET I BHUTAN

Bhutan er et land, hvor de fleste traditionelt lægger vægt på kvindelige værdier, og det er derfor den almindelige opfattelse, at landet klarer sig godt, når det gælder ligestilling mellem kønnene. Det er imidlertid en myte, selv hvis man sammenligner med nabolandene, og Bhutan indtager en bundplacering i den sydlige del af Asien, når det gælder antallet af kvinder i parlamentet – til trods for en bemærkelsesværdig stigning ved valget i 2018.

DIPD's mangeårige partner, *Bhutan Network for Empowering Women (BNEW)*, har siden 2012 arbejdet hårdt for at ændre på situationen, og har styrket potentielle kvindelige kandidaters færdigheder og muligheder for at stille op ved både landsdækkende og lokale valg, samtidig med, at man har agiteret for grundlæggende forandringer.

I 2019, efter at have taget en række indledende skridt, og som en opfølgning på landsdækkende konferencer om kvinder i politik de seneste år, har en uformel gruppering i BNEW gradvist omformet sig til det længe ventede *Bhutan Women Parliamentary Caucus (BWPC)*.

Formålet med den politiske møderække er at fungere som en motor for ligestilling mellem kønnene. Da man skulle finde de rigtige rammer for møderne, så man på, hvordan de har gjort andre steder i verden, inklusive en studietur til Mongoliet og en tur til Nepal, der var arrangeret af DIPD i Nepal. Arbejdsgruppen

har gradvist arbejdet sig frem til en model, der passer til netop Bhutan. Den politiske møderække stræber efter at være en synlig og inkluderende platform for at få kvinder, der normalt arbejder i kulissen, frem på scenen. Det er et afsæt for, at kvindelige politiske aktører, aspiranter og tilhængerne kan mødes, netværke og tale med hinanden i trygge omgivelser, hvor de kan inspirere hinanden med deres historier, viden og erfaringer.

Det primære formål er at fremme ligestilling mellem kønnene de steder, hvor politikerne vælges ind og blandt den politiske ledelse i almindelighed. I parlamentet skal møderne sikre, at kvinderettigheder og ligestilling forbliver en central del af parlamentets arbejde. De skal også fungere som spydspids for diskussioner om midlertidige støtteforanstaltninger, f.eks. kvoteordninger, der kan fremme inklusion af kvinder og fungere som en platform, der forener kvinder i parlamentet og forbinder kvindelige parlamentarikere med deres kønsfæller uden for parlamentet.

BWPC vil også vurdere, hvordan valgte kvinder klarer sig og støtte den enkelte kvindelige parlamentariker i deres hverv. De kapacitetsopbyggende videreuddannelsesprogrammer bliver også tilbudt de kvinder, der stillede op, men ikke blev valgt, potentielle kvindelige kandidater ved kommende valg og kvindelige ledere inden for andre områder. Det vil medføre flere kvindelige rollemodeller i samfundet og

Bhutan Network for Empowering Women (BNEW) har arbejdet hårdt med kapacitetsopbygning hos potentielle kvindelige kandidater

samtidig styrke kvinders synlighed og stemme i den offentlige debat.

BWPCs medlemskare omfatter alle kvindelige medlemmer af parlamentet og kvindelige repræsentanter for de politiske partier og medierne.

DIPD betragter lanceringen af den politiske møderække som et interessant og illustrativt eksempel på den måde, vi faciliterer ligestilling mellem kønnene. Al erfaring viser, at kapacitetsopbygning ofte udgør et vigtigt redskab, når man vil forøge antallet af kvindelige kandidater og kvinder, der faktisk bliver valgt ind. I mange sammenhænge er det imidlertid også vigtigt at arbejde på at fjerne de strukturelle barrierer, der forhindrer kvindelig deltagelse i den demokratiske proces. DIPD og BNEW håber, at vi med møderækken er i stand til at gøre begge dele i det politiske system i Bhutan.

STYRKET UNGDOMSREPRÆSENTATION

Ændringer af landsdækkende ungdomspolitikker

Mange DIPD-projekter styrker unges repræsentation i de politiske partier via mentorordninger, netværk, kapacitetsopbygning, undervisning, fortalervirksomhed og reformer af partiregler og procedurer. I flere af de lande, hvor DIPD er aktiv, lancerer partierne nye strategier for, hvordan man kan introducere mere ungdomsvenlige procedurer på forskellige niveauer i partiet, f.eks. ved at involvere ungdomspolitikere i den interne beslutningsproces.

I Kenya er der klare tegn på, at holdningen til de unge har ændret sig blandt de toneangivende medlemmer af de politiske partier. Det er der mange eksempler på. Partierne tillader nu, at indflydelsesrige partiledere fra ungdomsafdelingerne arbejder for Ungdomsministeriet i deres respektive regioner.

ANC og KANU er eksempler på politiske partier, der har udviklet et ungdomscharter og årlige arbejdsplaner, der kan guide unge ledere i beslutningsprocessen. Initiativet støttes af en løbende og landsdækkende dialog og reformer i forhold til, hvad der anses for god regeringsførelse, særlig når det gælder *Building Bridges Initiative*. Initiativet har gjort det muligt for unge mennesker i de politiske partier at argumentere for en mere ungdomsvenlig dagsorden i reformprocessen. Unge politikere etablerede en møderække under navnet *Youth for Building Bridges Initiative (Y4BBI)* og deltog i en arbejdsgruppe under BBI.

Omstrukturering af ungdomsafdelinger

Ydermere har brugen af sociale medier, særligt Twitter og Facebook, skabt større engagement og deltagelse blandt den almene befolkning, når det gælder god regeringsførelse og målet om flere aktive unge i politik.

I Swaziland har ungdomsafdelingen af det politiske parti SWADEPA lanceret *The Youth League* i 2019 ved at være værter for den første konference, hvor ledelsen af ungdomsafdelingen formelt blev valgt, samtidig med, at en ny og mere ungdomsvenlig forfatning blev vedtaget. Det har ført til større sammenhæng i *Youth League* og helt overordnet styrket relationerne internt i partiet. *The Youth League* er både mere synlig og respekteret som en delvist selvstændig enhed, hvilket også hjælper, når man skal tiltrække unge mennesker, som på den måde føler, at de kan få indflydelse på den retning, partiet bevæger sig i.

I Myanmar har forskellige ungdomsprogrammer ført til, at partiernes ungdomsfløje selvstændigt har udviklet strategier og igangsat aktiviteter. Andre gange har de gjort det med økonomisk og teknisk hjælp fra DIPD. Det skal også nævnes, at *Myanmar Parliamentary Internship Programme (MPIP)* har ført til, at unge praktikanter og medarbejdere er blevet opstillet som kandidater til valget i 2020 og atter andre unge medarbejdere har ved afslutningen af deres forløb fået fast arbejde i partisekretariatet i hovedstaden.

UDDANNELSE AF

3891

UNGDOMS-
POLITIKERE

287

POLITIKERE HAR
DELTAGET I
MENTOR-
ORDNINGER

I mange af de lande, hvor DIPD har projekter, kan vi se et stort potentiale for forandringer via langsigtede og strategiske fremtidsplaner, selvom de politiske partier som udgangspunkt har en kultur, hvor de unge er udsat for diskrimination.

I DIPD er det vores erfaring, at kapacitetsopbygning for de unge ikke er nok – projekterne skal også skabe mere plads og bedre rammer for de unge i de politiske partier. Det kan man kun opnå ved at involvere partiledelsen.

CASE

UNGE – SØRG FOR, AT JERES STEMME BLIVER HØRT!

Det er en ganske intens oplevelse at tale i telefon med den 25-årige Deena Arouk fra Ramallah. De utallige motorcykler, dyttende bilhorn og højtråbende gadesælgere giver genlyd i ørerne og en svag fornemmelse af støv og udstødningsgasser mellem tænderne.

Det er midt i denne politiske kampzone, at de unge i Palæstina har gjort noget helt nyt – de ser stort på politiske uenigheder og har slået sig sammen i en fælles bevægelse: En tværpartisk platform med navnet Muntada. Deena Arouk studerer engelsk oversættelse og litteratur ved American University of Palestine. Førhen arbejdede hun for den del af partiet FIDA, der er for studerende (Palestinian Democratic Union). Traditionelt har der hersket en stærkt patriarkalsk kultur i partiet. På grund af personlige stridigheder og manipulation er samarbejde med andre venstreorienterede partier sjældent blevet til noget. ”Den patriarkalske tankegang har dybe rødder i vores samfund”, siger Deena med høj stemmeføring i telefonen, så hun kan overdøve gadelarmen.

Politisk ansporet ved at lære selvforsvar

Hun begyndte som almindelig medhjælper i FIDA, hvor hun hjalp med forefaldende arbejde som frivillig. En dag deltog hun i en workshop om selvforsvar, og det var den oplevelse, som for alvor ansporede hende og satte ild under hendes interesse i politik:

”Der er så meget vold mod kvinder i Palæstina, og der er ingen love, der beskytter os. Workshoppen handlede om at bemyndige kvinder, undervise dem i deres rettigheder og selvfølgelig om at lære selvforsvars-teknikker”, fortæller Deena Arouk.

I dag er hun bestyrelsesmedlem i den fælles platform for partierne FIDA, PPP OG DFLP. Det fælles ståsted, som blev lanceret i 2012, har formået hvad moderpartierne aldrig kunne: At stå sammen og se bort fra personlige uoverensstemmelser.

”Vi står uden for de politiske rænkespil. Vi ønsker lighed og frihed for alle unge – ikke mindst inden for vores egne partier”, proklamerer Deena.

Og selvom initiativet endnu ikke har forandret den måde, de voksne bedriver politik i Palæstina, vurderer Deena og de andre unge deres resultater for den nye fælles platform ud fra hvor mange arrangementer, de formår at afholde og ud fra de sympatitilkendegivelser, de får i offentligheden. Den største kampagne i 2019 var en 16-dages demonstration imod vold mod kvinder. Kampagnen var meget synlig i gadebilledet og blev planlagt sammen med en række kvindeorganisationer.

”Hvis jeg skal være helt ærlig, så er vi i stand til at ændre en masse ting blandt os selv, vi unge. Men måske sker der knap så meget blandt de knap så unge. Vi er meget synlige, og vi giver unge mennesker en mulighed for at engagere sig i politik, selvom de ikke har lyst til at melde sig ind i et politisk parti”, siger Deena.

KAPACITETSOPBYGNING AF POLITISKE PARTIER

Stærkere interne beslutningsprocesser, udvikling af politik og kommunikation i politiske partier

DIPD's arbejde med at styrke inkluderende politiske partier fokuserer på at inddrage de lokale afdelinger og den nederste del af hierarkiet, når de politiske udspil skal skæres til. På den måde bidrager alle, og alle føler medejerskab. Det samme gælder, når vi arbejder på at opbygge partiernes evne til at kommunikere med vælgerne. Også her arbejder vi for, at alle deltager og for at styrke lokalafdelingerne, så de kan fungere som en modvægt til ledelsen. Der er elementer af denne tilgang i vores flerpartiprojekter i Burkina Faso, Nepal, og Bhutan, men i 2019 foregik det mest bemærkelsesværdige arbejde i de partnerskaber, der blev ledet af politiske partier.

Socialdemokratiet støtter det regionale SocDem netværk i Asien. Her har medlemspartierne fra Nepal, Myanmar og Filippinerne i stor skala arrangeret landsdækkende workshops for politikudvikling, hvor partimedlemmer og de lokale eksperter har arbejdet sig frem til det, de kalder socialdemokratiske "policy papers", dvs. politiske hensigtserklæringer og udspil, tilpasset de lokale betingelser i forhold til sundheds- og uddannelsesområdet.

Året blev afsluttet med en konference om, hvordan man udvikler politiske udspil på en inkluderende facon med deltagere fra 9 lande (beskrevet mere detaljeret i næste afsnit på side 35).

Styrket indflydelse til lokalafdelinger og græsrodder i den måde, partierne er opbygget på

I Swaziland har Socialdemokratiet fortsat sit arbejde med det politiske parti SWADEPA. Med årene har det betydet, at SWADEPA er vokset til at blive en betydelig spiller i den bevægelse, der kæmper for at indføre flerpartidemokrati i det lille monarki i den sydlige del af Afrika. Partnerskabet arbejder for at styrke de lokale afdelinger og grupperinger i partiet med det formål at udbrede færdigheder og viden.

I DIPD's flerpartiprojekt i Burkina Faso indgik alle partierne i drøftelser med hinanden om valgloven, hvilket førte til en revidering af loven. Det betød, at der skal være mindst 30 % kvinder opstillet, og det skal være muligt for migrantarbejdere at stemme.

Socialdemokratiet arbejder også i Burkina Faso, hvor man støtter det regerende MPP-parti og har afholdt en workshop om socialt baseret demokrati og de opgaver og forpligtelser, parlamentsmedlemmer har, inklusive forholdet til deres lokale valgkredse: 33 ud af MPPs 55 parlamentsmedlemmer deltog. For parlamentsgruppen var det et vigtigt skridt, der gjorde det muligt at få et overblik over latente vanskeligheder og samtidig overveje mulige løsninger, inspireret af de danske erfaringer.

I Columbia støtter Enhedslisten den lokale partnerorganisation MAPA. Arbejdet har været centreret omkring videreuddannelse af lokale ledere og poten-

48
UDVEKSLINGSBESØG
AF DANSKE POLITIKERE
TIL SAMARBEJDS-
LANDENE

62
KURSER I
LOKAL-
DEMOKRATI

61
POLITISKE
UDVEKSLINGS-
SEMINARER
AFHOLDT

tielle, lokale kandidater, der kan indgå i fredsprocessen og som er fortrolige med den særligt udviklede "fredspædagogik". Organisationen har også arrangeret landsdækkende konferencer, hvor man sigter efter at opnå en fælles forståelse og analyse af den vanskelige politiske situation i Columbia og måder, man kan påvirke udviklingen på.

Arbejdet i Columbia har succesfuldt styrket organisationen og dens kommunikation med vælgerne ved at satse på og appellere til fællesskabet.

IMPLEMENTERING AF SOCIAL VELFÆRD I ASIEN

Rafaela David på 31 afspejler den kompromisløst optimistiske energi, som kendetegner Akbayan partiet i Filippinerne. Hun taler uafbrudt, smiler konstant, og der er en tydeligvis ægte entusiasme i det, hun siger. Det er vigtige personlige kvaliteter, når man ser på det bjerg, som Rafaela og hendes parti skal bestige: De skal overbevise præsident Duertes styre, et af Asiens mest berygtede regimer, om at introducere elementer af den sociale velfærdsstat i Filippinernes politiske system.

Et af de store gennembrud for Akbayan (som ifølge Rafaela kan oversættes til Folkets Handlingsparti) var en tværasiatisk konference i Jakarta i 2019. Konferencen samlede forskellige partier med det til fælles, at de bygger på en socialdemokratisk tankegang.

”Det var virkelig en drøm, der gik i opfyldelse – at få parlamentsmedlemmer fra alle socialdemokratisk orienterede partier i Syd- og Sydøstasien til at mødes. Det gjorde mig virkelig stolt”, fortæller Rafaela David.

Hun var udpeget til selv at gå på scenen og præsentere et af de store resultater, som hendes parti i Filippinerne har opnået: ”Mange af partierne i vores alliance sidder ikke i regeringen, så det er svært at få sin politik igennem. Det lykkedes mig at få forklaret, hvordan vi med succes har arbejdet for at få gennemført en lov, der beskytter gravide kvinder. Loven udgør nu en hjørnesteen i sundhedsreformen i vores land. En vanskelig opgave, særligt når man tænker på

den meget stærke konservative og katolske modstand imod lovgivningen”, fortæller Rafaela David.

En del af loven handler om at undervise unge mennesker i prævention og graviditet og at tillade skoler i Filippinerne at sætte emnet på skemaet. Loven åbner også for, at lokale sundhedscentre kan uddele prævention, hvilket er helt afgørende, særligt i fattige områder.

Loven udgør et af de største resultater, som Akbayan partiet har opnået i arbejdet med sundhedsreformer i Filippinerne, og den er samtidig blevet et fælles omdrejningspunkt for de mål, som de socialdemokratiske partier arbejder hen imod i det tværasiatiske SocDem netværk. Netværket støttes af Socialdemokratiet i Danmark og hjælper de asiatiske partier med at udbrede sociale velfærdsinitiativer i netværkslandene. En del af samarbejdet handler om at inspirere asiatiske lande til, via sociale velfærdsreformer, at arbejde for samfund med en mere ligelig fordeling af goderne.

”Der er selvfølgelig forskel på, hvordan social velfærd fungerer og skal forstås i Danmark og Asien, men vi er meget inspireret af den skandinaviske velfærdsmodel”, siger Rafaela. I 2019 kom en del af denne inspiration og knowhow fra et besøg til Danmark. Parlamentsmedlemmer og ansatte i Akbayan partiet besøgte danske folketingsmedlemmer, borgmestere og med-

arbejdere fra Socialdemokratiets partiapparat. Efter besøget begyndte Rafaela og Akbayan at udarbejde en række principper for, hvordan partiet skal arbejde:

”Vi hørte om Socialdemokratiets principprogram og den inkluderende proces med deltagelse af en bred skare af partimedlemmer. De gør det på en bestemt måde, som vi også kan bruge. Vi satser på at sætte gang i en tilsvarende proces med inddragelse af alle, når vi skal udvikle vores eget principprogram – det ville virkelig hjælpe os med at definere, hvem vi er som parti”, forklarer Rafaela David.

Netværket af socialdemokratisk orienterede partier i Syd- og Sydøstasien er et ungt netværk, som blev etableret i 2009.

FLERPARTIDIALOG

En stærkere
demokratisk kultur
og dialog

Dialog om
ændringer
i forfatningen

Stabilisering
af skrøbelige
demokratier

Dialog
om
fredsprocessen

74
DIALOGMØDER
AFHOLDT FOR
POLITISKE
PARTIER

104
POLITIKERE
PÅ STUDIEBESØG
I DANMARK

92
POLITISKE PARTIER
ENGAGERET I
PROJEKT-
AKTIVITETER

1
DEMOKRATI-
FESTIVAL
AFHOLDT I
KENYA

Dialog og samarbejde mellem mange partier finder primært sted i flerpartiprojekterne, hvor vi har etableret de rigtige forudsætninger for, at dialogen kan finde sted. Samtidig har et stigende antal danske partier engageret sig som vigtige aktører i dialogen og samarbejdsprocesserne. Det sker f.eks. i *Knowledge Broker*, dvs. vidensmægler-projekter, i Myanmar, Nepal og Bhutan, hvor danske partier som Socialdemokratiet, Venstre, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti bidrager med inspiration til flerpartiproceserne. Et andet eksempel er Kenya, hvor DLDP og DIPD indgår i partnerskab med *Centre for Multiparty Democracy* for at styrke dialogen mellem de politiske partier henimod større samarbejde i håndteringen af sociale problemer.

I Kenya udgjorde lanceringen af *People Dialogue Festival*, en form for folkemøde, et af de væsentligste resultater af det gode samarbejde mellem de politiske partier. Ved den lejlighed viste de kenyanske politikere, at de er parate til at gøre tingene på en ny måde. Man opdagede, at *People Dialogue Festival* var velegnet til at fortælle om og indgå i dialog med offentligheden om partiets politiske arbejde samtidig med, at arrangementet styrkede partiets interne dialog. En yderligere fordel har været, at de politiske partier har forbedret deres samarbejde om vigtige forfatningsmæssige emner. Der var en større grad af partideltagelse i forhold til den reformdagsorden,

der skal lede hen imod de nødvendige ændringer af regelsættet for god regeringsførelse. Det sker forud for valget i 2022.

I Myanmar er DIPD fortsat med til at facilitere dialogen mellem partier og landets valgkommission. I starten af 2019 klagede et flertal af partierne over manglen på kommunikation og opsøgende arbejde fra *the Union Election Commission* og dens underafdeling. Partier i de regioner, der har deltaget i dialogprocessen, er dog mere tilfredse med UECs kommunikation og interessearbejde. DIPD har også iværksat en dialog om tekniske og politiske udfordringer i forhold til sociale mediekampagner, der involverer Facebook og politiske partier. Partirepræsentanter er nu opmærksomme på de regler og procedurer, Facebook har i forhold til at overvåge og sætte ind over for hadefulde ytringer og fejlinformation.

Joint Mechanism for Political Support (JOMPOS) platformen i Nepal er fortsat et effektivt forum for samarbejde mellem partier. En stadig mere dybt funderet demokratisk kultur – opbygget ved at styrke JOMPOS platformen – har ført til dannelsen af flerparti-komiteer, der løbende samarbejder. JOMPOS' arbejdsområde er udvidet og organisationens opbygning tilpasset, så man nu inkluderer unge ledere via *Multiparty Youth Training Committee*, som har fået ansvaret for *YoungLead* Project. Det viser,

hvor effektiv *Joint Mechanism for Political Support* er som platform.

JOMPOS partierne er blevet enige om at opsøge og støtte meget unge politikere og gennemføre en få-fat-på-de-unge-tilgang. Det er en revolutionerende ide i Nepal hvor definitionen på ung går helt op til 40 år.

Og i Burkina Faso har tværpolitiske dialogmøder bragt partierne sammen for at fremme en fælles forståelse og styrke kvinders og unge menneskers deltagelse i beslutningsprocessen. Det er den almindelige opfattelse, at disse seminarer i fortalervirksomhed har påvirket præsident Kaborés fortsatte krav om, at valglisten har en kvote på 30 % kvinder.

CASE

FORANDRING AF DEN POLITISKE KULTUR IGennem DIALOG

Frankline Mukwanja tændte hektisk for nyhederne. Han havde svært ved at tro på de rygter, der spredte sig som en steppebrand igennem Nairobis gader: At de to bitre politiske rivaler, der begge kæmpede for magten i Kenya – at de havde sluttet fred. Og ikke alene det, de havde helt oprigtigt rakt hånden frem, mens de opfordrede deres sympatisører til at søge dialogen i stedet for voldelige konfrontationer. Denne banebrydende begivenhed, der påvirkede Frankline Mukwanja og mange andre kenyanere dybt, sad stadig dybt i ham i juni 2018, da der opstod en ide om at forstærke forandringens vinde. 37-årige Frank, direktør for *Centre for Multiparty Democracy*, sad i haven hos sin bestyrelsesformand, sammen med medarbejdere fra DIPD. Formanden havde besøgt Danmark to år tidligere og deltaget i Folkemødet med dets mange debatter, samtaler, fremlæggelser og socialt samvær. Festivalen havde gjort et stort indtryk på formanden, og Frank og *Centre for Multiparty Democracy* havde de seneste år opnået usædvanlig stor succes med lokale møder på rådhuset, hvor forskellige partier indgik i dialog med hinanden og hvor politikerne talte direkte med folk.

I Kenya ville det normale være, at partilederne stimlede folk sammen og så talte til dem, men ikke med dem. Uden nogen form for dialog og uden, at politikerne kunne stilles til ansvar for noget som helst”, husker Frank. Nu, baseret på mere end 40 vellykkede møder rundt omkring på de lokale rådhus i Kenya,

passer tiden til den nye opfindelse *The People Dialogue Festival*. Initiativet er også et resultat af det historiske håndtryk mellem de to politiske ærkerivaler.

”Spørgsmålet var, om *Centre for Multiparty Dialogue* ville være værter for denne begivenhed. Det ville de, og 9. marts blev valgt som det rigtige tidspunkt. For at mindes håndtrykket og det politiske nybrud, hvor de kenyanske partier pludselig begyndte at tale med hinanden. Et initiativ, der går under navnet *Building Bridges*”, fortæller Frank Mukwanja. *Centre for Multiparty Democracy* var formelt hverken for eller imod initiativet, men muligheden for at indgå i en politisk dialog var nu klart tilstede.

På den måde handlede *The People Dialogue Festival* om at gribe chancen, når den var der og ændre på en tradition, der har dybe rødder i Kenya: ”Landet stod næsten stille. Der var ingen meningsfuld politisk samtale. Folk var nervøse for, hvad de turde sige offentligt. Og folk var oven i købet bange for at gå nogen steder hen og diskutere politik, for man kunne hurtigt befinde sig på fjendtligt territorium. Kenyanerne var virkelig utilfredse med situationen”, husker Frank Mukwanja.

People Dialogue Festival blev afholdt hos Nationalmuseet i Nairobi. Store pavilloner og telte blev opstillet som mødested for arrangementer, hvor partilederne ikke alene blev opfordret til at debattere, men også til at svare på spørgsmål fra publikum. Civilsamfundsorganisationer og unge fik tildelt prominente telte.

”Vores mål var at få nøglepersoner ombord fra de politiske partier og opfordre folk til at indgå i en meningsfuld politisk dialog”, siger direktøren for *Centre for Multiparty Democracy*.

Forberedelserne forud for premieren på det kenyanske folkemøde var omfattende. Det var nødvendigt at tale med partilederne om denne nye måde at bedrive politik.

”Vi var nødt til at sætte os ned med alle og forklare de grundlæggende regler, så de var trygge og fik lyst til at være med”, fortæller Frank Mukwanja.

Og festivalen var temmelig succesfuld. Den tidligere premierminister og leder af oppositionen, Raila Odinga, deltog. Det samme gjorde generalsekretæren for det regerende JUBILEE-parti, såvel som lederne fra alle de 6 vigtigste politiske partier og ledelsen fra Nationalforsamlingen. Festivalen bød på en overflod af livlige arrangementer og tiltrak et stort udvalg af ungdoms- og civilsamfundsorganisationer, men der var kun begrænset deltagelse fra den almene befolkning.

”Vi gik efter en lille succes frem for en stor fiasko”, siger Frankline Mukwanja smilende, ”og det var virkelig spændende at se, hvordan de politiske diskussioner rykkede og være vidne til dialogen mellem de politiske partier.”

The People Dialogue Festival havde ca. 500 deltagere pr. dag og blev afholdt igen i 2020, umiddelbart før Coronavirus satte ind.

The People Dialogue Festival udgør nu en kerneaktivitet i det veletablerede og langvarige partnerskab mellem CMD og Venstre, et partnerskab som DIPD blev en del af i 2018.

ØKONOMISK OVERBLIK

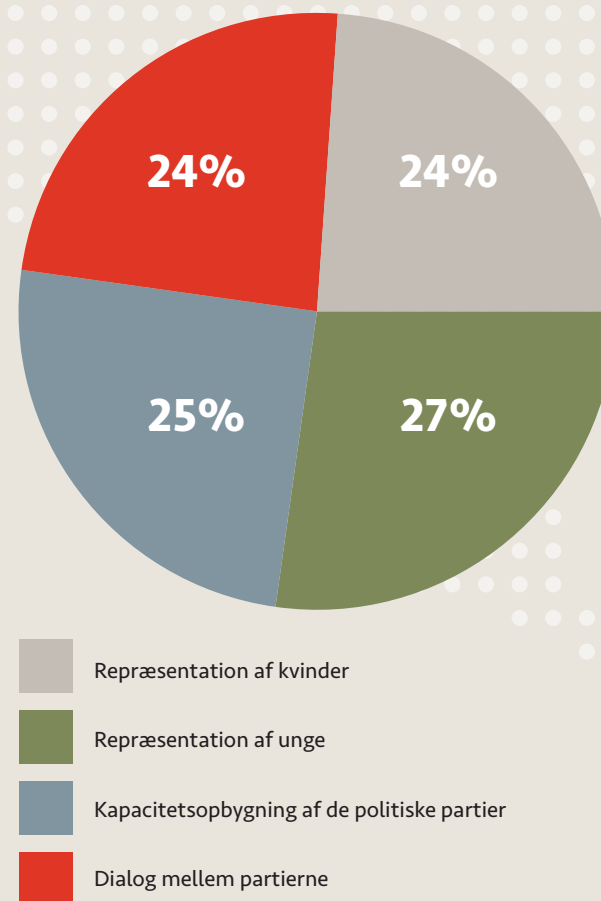
Oversigt over udgifter i 2019

Land/aktivitet	Parti	Styrket re-præsentation af kvinder	Styrket re-præsentation af unge	Kapacitets-opbygning af de politiske partier	Dialog mellem partierne	I alt
Asien	Socialdemokratiet			1.109		1.109
Swaziland	Socialdemokratiet		375	611		986
Burkina Faso	Socialdemokratiet	346		129		475
Burkina Faso	DIPD	256	232	203	570	1.261
Colombia	Enhedslisten			376		376
Palæstina	Enhedslisten		197	236	47	480
Nicaragua	Enhedslisten			306		306
Tyrkiet	Enhedslisten			41		41
Ghana	Socialistisk Folkeparti				50	50
Malawi	Socialistisk Folkeparti	60	59			119
Malawi	DIPD	93	91			184
Malawi	Venstre	70	68			138
Sydafrika	Venstre			404		404
Kenya	Venstre		573		477	1.050
Kenya	DIPD		511		425	936
Ghana	DIPD		46		133	179
Østafrika	Alternativet			921	186	1.107
Tanzania	Det Konservative Folkeparti	657	656			1.313
Nepal	Radikale Venstre		757			757
Nepal	DIPD	708	615	519	947	2.789
Bhutan	DIPD	848		190	638	1.676
Myanmar	DIPD		1.067		1.088	2.155
Tværgående aktiviteter	DIPD	684	824	496	605	2.609
Monitoring	DIPD	628	628	455	456	2.167
Administration	DIPD	1.390	1.390	1.006	1.006	4.792
I alt		5.740	8.089	7.002	6.628	27.459

Beløb i tusinde danske kroner.

UDGIFTER FORDELT PÅ TEMATISKE FOKUSOMRÅDER

Diagrammet neden for viser, hvordan udgifterne fordeler sig på de fire fokusområder i det arbejde, som Dansk Institut for Partier og Demokrati udfører.

BESTYRELSEN

FORMAND FOR BESTYRELSEN
Kasper Sand Kjær
Socialdemokratiet

1. NÆSTFORMAND
Michael Aastrup Jensen
Venstre

2. NÆSTFORMAND
Charlotte Flindt Petersen
*Udpeget af Dansk Institut for
Menneskerettigheder*

BESTYRELSESMEDLEM
Rolf Aagaard-Svendsen
Det Konservative Folkeparti

BESTYRELSESMEDLEM
Mette Annelie Rasmussen
Radikale Venstre

BESTYRELSESMEDLEM
Claus Thure Hastrup
Enhedslisten

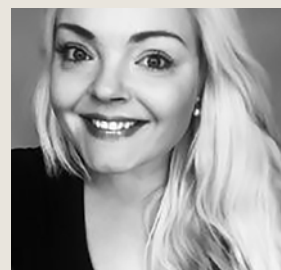
BESTYRELSESMEDLEM
Steen Thomsen
Dansk Folkeparti

BESTYRELSESMEDLEM
Turid Leirvoll
Socialistisk Folkeparti

OBSERVATØR
Kathrine Lauritzen
Alternativet

BESTYRELSESMEDLEM
Mai Christiansen
Liberal Alliance

BESTYRELSESMEDLEM
Daniel Toft Jakobsen
Socialdemokratiet

BESTYRELSESMEDLEM
Ida Paetau
*Udpeget af Dansk Ungdoms
Fællesråd*

BESTYRELSESMEDLEM
Flemming Juul Christiansen
Udpeget af Rektorkollegiet

BESTYRELSESMEDLEM
Eva Grambye
*Udpeget af Minister for
Udviklingsarbejde*

BESTYRELSESMEDLEM
Jens Husted
*Udpeget af Dansk Ungdoms
Fællesråd*

BESTYRELSESMEDLEM
Line Brøgger Kjærgaard
Udpeget af Globalt Fokus

BESTYRELSESMEDLEMMER I DIPD

DIPD

DANSK INSTITUT FOR PARTIER OG DEMOKRATI